

Pismo Związku Polaków w Rumunii

Polonus

5 (326) 2024

Revista Uniunii Polonezilor din România

Święta majowe

Na Bukowinie

Majowe święta to kilka dni o szczególnym znaczeniu upamiętniających ważne wydarzenia i symbole w historii Polski, o których każdy Polak, żyjący w Ojczyźnie czy poza jej granicami, powinien wiedzieć i pamiętać.

1 maja – tak jak na całym prawie świecie – obchodzone jest Święto Pracy, przypominające o godności pracy i służące zwróceniu uwagi na potrzebę poszanowania praw pracowniczych. 2 maja w Polsce to Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Dzień Polonii i Polaków za Granicą. To święto jest z jednej strony okazją do popularyzacji wiedzy o polskiej historii, tożsamości i symbolach narodowych, a z drugiej – do przypominania o tym, że Polacy żyją także poza granicami Ojczyzny, nie rzadko od wieków, i odgrywają znaczącą rolę zarówno w polskiej historii, jak i budują za granicą współczesny pozytywny wizerunek Polski. 3 maja natomiast obchodzone jest w Polsce jedno z dwóch świąt państwowych – Święto Narodowe Trzeciego Maja, ustanowione na pamiątkę uchwalenia w 1791 r. pierwszej w Europie i drugiej na świecie (po amerykańskiej z 1787 r.) konstytucji. W Kościele katolickim tego dnia wypada także uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, głównej patronki kraju. Ten szczególny kult Maryi jako Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski występuje wyłącznie w Polsce oraz w polskich i polonijnych parafiach za granicą. W Rumunii przykładem jest kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Wikszanach.

Początek maja jest więc ważnym czasem dla Polaków mieszkających poza granicami Ojczyzny. Majowe święta stanowią szczególną okazję do kultywowania tradycji i przekazywania bogatej kultury i historii kolejnym pokoleniom. Pielęgnując swoje tradycje narodowe, także Polacy w Rumunii uroczystości obchodzą święta majowe.

Jak co roku uroczystości odbyły się w Pojanie Mikuli, tym razem 27 kwietnia. Rozpoczęły się Mszą św. w kościele pw. św. Jana Pawła II, której przewodniczył ks. dr Stanisław Jan Kucharek, proboszcz w Nowym Sołóncu i kapelan Polaków z diecezji Jassy, pochodzący z Pojany Mikuli. Liturgię koncelebrowali dziekan Bukowiny ks. Alois Farțadi, kapelan Polskiego Kontyngentu Wojskowego sta-

Sărbătorile lunii mai

În Bucovina

Sărbătorile lunii mai reprezintă zile cu o semnificație specială care marchează evenimente și simboluri importante din istoria Poloniei, pe care fiecare polonez, fie că trăiește în țara sa natală sau în afara granițelor, ar trebui să le cunoască și să le cinstească.

Pe 1 mai – ca aproape peste tot în lume – se celebrează Ziua Muncii, care amintește de demnitatea muncii și atrage atenția asupra necesității de a respecta drepturile lucrătorilor. În Polonia, pe data de 2 mai se sărbătorește Ziua Drapelului Republicii Polone și Ziua Diasporei și a Polonezilor din străinătate. Această sărbătoare este, pe de o parte, o ocazie de a populariza cunoașterea istoriei, identității și simbolurilor naționale poloneze, iar pe de altă parte, de a reaminti oamenilor că polonezii trăiesc, de asemenea, și în afara granițelor țării, adesea de secole, și că îndeplinesc un rol important atât în istoria Poloniei, cât și în construirea unei imagini contemporane pozitive a Poloniei în străinătate. Pe de altă parte, pe 3 mai, Polonia sărbătorește una dintre cele două zile de sărbătoare legală, Sărbătoarea Națională a Ziilei de 3 mai, instituită pentru a comemora adoptarea în anul 1791 a primei constituții din Europa și celei de-a doua din lume (după cea americană din 1787). Biserica Catolică o sărbătorește în această zi pe Sfânta Fecioara Maria, Regina Poloniei, care este principala patroană a țării. Această venerație specială a Sfintei Fecioare Maria, Regina Poloniei, se găsește doar în Polonia și în parohiile poloneze și ale diasporei poloneze din străinătate. În România, un exemplu este biserica Sfânta Fecioară Maria, Regina Poloniei din Vicșani.

Începutul lunii mai este, prin urmare, un moment important pentru polonezii care trăiesc în afara granițelor țării lor. Sărbătorile lunii mai reprezintă o ocazie specială de a cultiva tradițiile și de a transmite cultura și istoria lor bogată generațiilor viitoare. Cultivându-și tradițiile naționale, polonezii din România sărbătoresc, de asemenea, în mod tradițional sărbătorile lunii mai. Ca în fiecare an, festivitățile au avut loc la Poiana Micului, de data aceasta pe 27 aprilie.

Acestea au început cu Sfânta Liturghie la biserica „Sfântul Ioan Paul al II-lea”, care a fost prezidată de pr. dr. Stanislav Ioan Cucharek, paroh la Solonețu Nou și capelan al polonezilor din dieceza de Iași, originar din Poiana Micului. Au concelebrat pr. Alois Farțadi,

cjonującego w Krajowej porucznik Tomasz Cabaj, proboszcz parafii w Pojanie Mikuli ks. Alin Cătălin Butnaru oraz duchowni z całego dekanatu Bukowiny.

W uroczystościach udział wzięli: wicekonsul RP w Bukareszcie Jakub Lompart, przewodniczący Rady Województwa Suczawa Gheorghe Flutur, wojewoda suczawski Alexandru Gheorghe Moldovan, senator Constantin Daniel Cadariu, wójt gminny Mănăstirea Humorului Viorel Croitoru, delegacja XIV zmiany Polskiego Kontyngentu Wojskowego stacjonującego w Krajowej z kapitanem Mateuszem Dębskim, radca ds. mniejszości narodowych w Arcybiskupstwie Suczawy i Radowiec ks. Mihai Cobziuc, a także prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher z małżonką Victorią Longher, wiceprezes Związku Polaków w Rumunii Ștefania Carmen Zielonka oraz prezesi i członkowie lokalnych organizacji.

Po Mszy św. na dziedzińcu kościoła obecnych mieszkańców Pojany Mikuli, przedstawiciele wszystkich lokalnych organizacji z całej Bukowiny i gości przywitał prezes Związku Polaków w Rumunii Gerwazy Longher. Przemawiali także zaproszeni goście. Ks. Alin Cătălin Butnaru i Agnieszka Polacek, koordynatorka zespołu „Mała Pojana” przyjęli zaś podziękowania, kwiaty i życzenia od Związku Polaków w Rumunii i obecnych z okazji urodzin. Następnie wystąpiły zespoły „Mała Pojana” i „Sołonzanka”. Uroczystości zakończyły się piknikiem przy miejscowym Domu Polskim.

decan de Bucovina, capelanul Contingentului Militar Polonez care staționează la Craiova, locotenent Tomasz Cabaj, pr. Alin Cătălin Butnaru, parohul din Poiana Micului și preoți din decanatul de Bucovina.

La eveniment au fost prezenți: viceconsulul RP la București Jakub Lompart, președintele Consiliului Județean Suceava – Gheorghe Flutur, prefectul județului Suceava – Alexandru-Gheorghe Moldovan, senatorul Constantin Daniel Cadariu, primarul comunei Mănăstirea Humorului Viorel Croitoru, o delegație a schimbului XIV al Contingentului Militar Polonez ce staționează la Craiova în frunte cu căpitanul Mateusz Dębski, pr. Mihai Cobziuc, consilier eparhial în cadrul Cancelariei Eparhiale a Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher cu soția Victoria Longher, vicepreședintele uniunii Ștefania Carmen Zielonka, precum și președinții și membrii filialelor uniunii.

După liturghie, în fața bisericii, locuitorii din Poiana Micului și reprezentanții tuturor organizațiilor locale din întreaga Bucovină au fost întâmpinați de președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher. De asemenea, tuturor s-au adresat și oaspeții prezenți la eveniment. Pr. Alin Cătălin Butnaru, parohul comunității și doamna Agneșca Polacec, coordonatoarea ansamblului „Mała Pojana” au primit mulțumiri, flori și urări din partea Uniunii Polonezilor din România și a invitaților prezenți cu ocazia sărbătoririi zilelor lor de naștere. Apoi ansamblurile „Mała Pojana” și „Sołonzanka” au ținut un spectacol. Evenimentul s-a încheiat cu un picnic la Casa Polonă din localitate.

Tekst i zdjęcia | Text și foto: Ștefania-Carmen Zielonka

Majowe święta obchodzono także w Jassach. 28 kwietnia br. w siedzibie jasskiej filii Związku Polaków w Rumunii spotkali się przedstawiciele miejscowej Polonii, sympatycy polskiej kultury oraz studenci lektoratu języka polskiego na Uniwersytecie Alexandru Ioana Cuzy w Jassach.

Przybyłych powitał wiceprezes jasskiej organizacji Fryderyk Kluska i lektor języka polskiego Dariusz Kasprzyk, który opowiedział też o znaczeniu obchodzonych w maju świąt narodowych: Dnia Flagi RP, Dnia Polonii i Polaków za Granicą oraz Narodowego Święta Konstytucji 3 Maja. Wszyscy otrzymali tradycyjne białe-czerwone kotyliony, było wspólne zdjęcie i śpiewanie polskich piosenek ludowych i patriotycznych, wśród których także „Witaj majowa jutrenko”, lektor języka polskiego nagroził przy tej okazji studentów, którzy wzięli udział w dorocznym konkursie wiedzy o Polsce.

Spotkanie upłynęło na miłych rozmowach przy bogato zastawionym stole, na którym znalazły się między innymi smaczne polskie pierogi. Zorganizował je Związek Polaków w Rumunii wraz z organizacją lokalną w Jassach oraz lektorem języka polskiego Dariuszem Kasprzykiem.

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Sărbătorile lunii mai au fost sărbătorite și la Iași. Pe 28 aprilie a.c., la sediul filialei din Iași a Uniunii Polonezilor din România s-au întâlnit reprezentanți ai comunității poloneze locale, susținători ai culturii poloneze și studenți ai lektoratului de limba polonă la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Cei prezenți au fost întâmpinați de Frederic Kluska, vicepreședintele organizației locale din Iași și de Dariusz Kasprzyk, profesor de limba polonă, care a vorbit și despre semnificația sărbătorilor naționale celebrate în luna mai: Ziua Drapelului Republicii Polone, Ziua Diasporei Poloneze și a Polonezilor din străinătate și Ziua Națională a Constituției din 3 mai. Toată lumea a primit cotilioane alb-roșii, a fost realizată o fotografie de grup și au fost interpretate cântece populare și patriotice poloneze, printre care „Witaj majowa jutrenko”, de asemenea, profesorul de limba polonă a profitat de această ocazie pentru a premia elevii care au participat la concursul anual de cunoștințe despre Polonia.

Întâlnirea a decurs cu conversații plăcute la o masă bogat aranjată, pe care s-au găsit și delicioase „pierogi” (colțunași) poloneze. Întâlnirea a fost organizată de Uniunea Polonezilor din România împreună cu organizația locală din Iași și cu profesorul de limba polonă Dariusz Kasprzyk.

Trad. Ștefania Carmen Zielonka

Fot. Elżbieta Wieruszewska-Calistru

W Warszawie

Z okazji świąt majowych prezes Związku Polaków w Rumunii i poseł do Parlamentu Rumunii z ramienia polskiej mniejszości Gerwazy Longher oraz ks. dr Stanisław Jan Kucharek zostali zaproszeni do Warszawy. Tradycyjnie już bowiem, z okazji Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Dnia Polonii i Polaków za Granicą obchodzonych 2 maja, z przedstawicielami Polonii z całego świata spotkał się Prezydent RP Andrzej Duda z Małżonką Agatą Kornhauser-Dudą.

Podczas uroczystości, które odbyły się w Belwederze, prezydent wręczył odznaczenia państwowe, akty nadania polskiego obywatelstwa oraz biało-czerwone flagi. Następnie odbyły się uroczystości podniesienia Flagi Państwowej na Wieży zegarowej Zamku Królewskiego, po czym Para Prezydencka rozdawała flagi zgromadzonym na Placu Zamkowym.

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

La Varşovia

Cu ocazia sărbătorilor naționale din luna mai, la Varşovia au fost invitați președintele Uniunii Polonezilor din România și deputat în Parlamentul României din partea minorității poloneze, Ghervazen Longher, și capelanul polonezilor din dieceza de Iași, pr. dr. Stanislav Ioan Cucharec. În mod tradițional, cu ocazia Zilei Drapelului Republicii Polone și a Zilei Diasporei Poloneze și a Polonezilor din Străinătate, sărbătorite pe 2 mai, reprezentanții Diasporei din întreaga lume au fost întâmpinați de președintele Republicii Polone, Andrzej Duda, și de soția sa, Agata Kornhauser-Duda.

În cadrul ceremoniei, care a avut loc la palatul Belweder, președintele a înmănat decorații de stat, acte de acordare a cetățeniei poloneze și drapele alb-roșii. Apoi a avut loc ceremonia de ridicare a Drapelului Național pe Turnul cu Ceas al Castei Regale, după care cuplul prezidențial a împărțit steaguri naționale celor adunați în Piața Castelului.

Trad. Iuliana Agneșca Dascălu

Hram la Vicșani

În data de 5 mai s-a celebrat hramul bisericii romano-catolice „Sfânta Fecioară Maria, Regina Poloniei” din Vicșani. Acesta este primul hram celebrat anual în decanatul de Bucovina. Sfânta Liturghie solemnă a fost celebrată de pr. Ionuț Lucian Minac, vicar la Rădăuți împreună cu pr. Carmil Farțade, paroh la Siret, a cărui filială este biserca din Vicșani.

Sărbătoarea Sfânta Fecioară Maria, Regina Poloniei a fost stabilită de către papa Benedict al XV-lea în anul 1920, la cererea episcopilor polonezi, după dobândirea independenței țării. Cultului Preasfintei Fecioare Maria, Regina Poloniei i-au fost atribuite mai multe evenimente importante: apărarea mănăstirii de la Jasna Góra în fața asediului suedezilor din 1655 sau jurământul regelui Ioan Cazimir al II-lea și proclamarea Sfintei Fecioare Maria ca Regină a Poloniei în anul 1656. Acest cult deosebit al Mariei ca Preasfânta Fecioară Maria, Regina Poloniei apare în Polonia, dar și în parohiile poloneze și ale diasporei poloneze din străinătate.

Biserica din Vicșani a fost construită în anul 1910 și este singura biserică romano-catolică din România a cărei patroană este Sfânta Fecioară Maria, Regina Poloniei.

Odpust w Wikszanach

7 maja katolicy z Wikszan obchodzili odpust w swoim kościele pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski. Jest to pierwszy każdego roku odpust celebrowany w dekanacie bukowińskim. Uroczystą Mszę św. odprawił ks. Ionuț Lucian Minac, wikariusz w Radowcach wraz z ks. Carmilem Farțade, proboszczem parafii w Serecie, której filią jest kościół z Wikszan.

Święto Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski zostało ustanowione przez papieża Benedykta XV w 1920 r. na prośbę polskich biskupów po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Kult Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski związany jest z kilkoma ważnymi wydarzeniami historycznymi: obroną Jasnej Góry podczas potopu szwedzkiego w 1655 r. czy ślubami lwowskimi króla Jana Kazimierza i powierzeniem Polski opiece Matki Bożej w 1656 r. Ten szczególny kult Maryi jako Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski występuje jedynie w Polsce oraz w polskich i polonijnych parafiach za granicą. Kościół w Wikszanach wzniesiony został w 1910 r. i jest jedynym w Rumunii, którego patronką jest Najświętsza Maryja Panna Królowa Polski.

Fot. Anon Perlanovsch

Hram la Păltinoasa

În acest an credincioșii romano-catolici au sărbătorit Înălțarea Domnului pe 9 mai. Tot în această zi credincioșii din Păltinoasa au celebrat hramul bisericii din localitate. În decanatul de Bucovina una dintre cele două biserici care are hramul în sărbătoarea „Înălțarea Domnului” este biserica din Păltinoasa.

Celebrările hramului au început cu Sfânta Liturghie în limba polonă oficiată de pr. dr. Stanislav Ioan Cucharec, capelanul polonezilor din dieceza de Iași și paroh la Solonețu Nou, iar mai apoi Sfânta Liturghie solemnă celebrată de pr. Cristian Pal, preot colaborator la parohia „Adormirea Maicii Domnului” din Cacica, a cărei filială este biserica din Păltinoasa, împreună cu preoți din dieceza de Iași.

La celebrări au participat credincioși din localitate, dar și din localitățile învecinate.

Odpust w Păltinoasie

W tym roku uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego w Kościele katolickim przypadła 9 maja. W tym dniu więc katolicy z Păltinoasy obchodzili odpust w swoim kościele. W dekanacie bukowińskim jedna z dwóch świątyń pw. Wniebowstąpienia Pańskiego znajduje się w Păltinoasie, będącej filią parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Kaczyce.

Uroczystości odpustowe rozpoczęła Msza św. w języku polskim, odprawiona przez ks. dr. Stanisława Jana Kucharka, kapelana Polaków z diecezji Jassy i proboszcza w Nowym Sokołcu. Uroczystą sumę odprawił ks. Cristian Pal, współpracujący z parafią pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kaczyce, wraz z duchownymi z całej diecezji Jassy.

W uroczystościach odpustowych, obok wiernych z Păltinoasy uczestniczyli także katolicy z sąsiednich parafii.

Hram la Suceava

Pe 12 mai, comunitatea romano-catolică din Suceava a celebrat hramul bisericii „Sfântul Ioan Nepomuk”. Sfântul Ioan Nepomuk, patronul bisericii romano-catolice din Suceava a fost un preot și martir catolic, probabil de origine germană, primind la naștere numele de Johannes Welfin din Pomuk, astăzi Nepomuk, o mică localitate din regiunea Boemia, Republica Cehă. Legenda spune că pr. Ioan Nepomuk a fost schingiuit și omorât, fiind aruncat în apele râului Valtava de pe podul Carol, deoarece a respectat secretul spovezii și nu a vrut să-i divulge regelui Venceslau păcatele spovedite de către soția acestuia. Este patronul iezuiților, al orașului Praga, al duhovnicilor, al spovezii sincere, al bune reputații și al celor care se înecă, precum și un mijlocitor în timpul inundațiilor. Este, de asemenea, patronul podurilor. Comemorarea sa liturgică în Biserica Catolică este celebrată pe 21 mai.

Sărbătoarea a început la ora 9:00 cu Sfânta Liturghie în limba germană, urmată de Sfânta Liturghie în limba polonă celebrată de pr. dr. Stanislav Ioan Cucharec, capelanul polonezilor din dieceza de Iași.

La ora 11:30 a avut loc Sfânta Liturghie solemnă celebrată de pr. Petru Bișog, parohul parohiei „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din Botoșani împreună cu pr. Alois Farțadi, decan de Bucovina și parohul comunității din Suceava, pr. greco-catolic Marius Chiriloaie, precum și numeroși preoți din parohiile diecezei de Iași. Cuvântul de învățătură a fost rostit de pr. dr. Iosif Antili, profesor la Institutul Teologic Romano-Catolic din Iași. La celebrări au participat: președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher împreună cu soția sa, Victoria Longher, precum și credincioși din decanatul de Bucovina.

Iuliana Agneșca Dascălu

Fot. Ștefania Carmen Zielonka

Odpust w Suczawie

12 maja katolicy z Suczawy świętowali odpust w parafii pw. św. Jana Nepomucena. Patron kościoła parafialnego był duchownym męczennikiem, prawdopodobnie pochodzącym z Niemiec. Urodził się jako Johannes Welfin w Pomuku – dzisiaj niewielka miejscowość Nepomuk w historycznej Bohemii, w Czechach. Według tradycji Jan Nepomucen został poddany torturom, a następnie wrzucony do Wełtawy z mostu Karola z rozkazu Wacława IV, ponieważ nie chciał zdradzić królowi tajemnicy spowiedzi jego małżonki. Jest patronem jezuitów, Praż, spowiedników, szczerzej spowiedzi, dobrej sławy i tonących oraz orędownikiem podczas powodzi. Jest także patronem mostów. Jego wspomnienie liturgiczne w Kościele katolickim obchodzone jest 21 maja.

Uroczystości odpustowe rozpoczęły się o godz. 9:00 Mszą św. w języku niemieckim, po której liturgię w języku polskim odprawił ks. dr Stanisław Jan Kucharek – kapelan Polaków z diecezji Jassy i proboszcz w Nowym Sokołcu.

Sumie o godz. 11:30 przewodniczył ks. Petru Bișog z parafii pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Botoszanach, a koncelebrowali dziekan Bukowiny i proboszcz suczawskiej parafii ks. Alois Farțadi, grekokatolicki ks. Marius Chiriloaie oraz wielu innych duchownych z całej diecezji Jassy. Kazanie wygłosił ks. dr Iosif Antili, wykładowca w Instytucie Teologicznym Świętego Józefa w Jassach.

W uroczystościach udział wzięli prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher wraz z małżonką Victorią Longher oraz wierni z całego dekanatu bukowińskiego.

For. Ștefania Carmen Zielonka, Iuliana Agneșca Dascălu

Hram la Solonețu Nou

În data de 5 iunie, comunitatea romano-catolică din Solonețu Nou a sărbătorit hramul bisericii „Coborârea Duhului Sfânt”.

Rusaliile reprezintă una dintre cele mai vechi și importante sărbători, respectată de toți credincioșii care celebrează momentul în care Dumnezeu a trimis Duhul Sfânt peste Apostoli și Maria, care s-au adunat la Ierusalim, transformându-i astfel în primii credincioși în care s-a revărsat puterea Duhului Sfânt.

Celebrările hramului au început la ora 10:00 cu Sfânta Liturghie în limba polonă oficiată de pr. prof. Zdzisław Klafka, rectorul Academiei de Cultură Socială și Media din Toruń care a rostit și cuvântul de învățătură. Liturghia solemnă a început la ora 11:30 și a fost prezidată de pr. Alois Farładi, decan de Bucovina. Au concelebrat: pr. dr. Stanislav Ioan Cuharec, parohul comunității și capelan al polonezilor din dieceza de Iași, precum și preoți din întreg decanatul de Bucovina. Cuvântul de învățătură a fost rostit de pr. Maciej Będziński, directorul național al Operelor Misionare Pontificale din Polonia, care a ținut misiuni în parohie toată săptămâna dinaintea hramului. El a vorbit tocmai despre această săptămână de misiuni parohiale, în special despre tema acestora: „Cât de

Odpust w Nowym Sokońcu

19 maja katolicy z Nowego Sokońca świętowali odpust w swojej parafii pw. Zesłania Ducha Świętego. Zielone Świątki to jedno z najstarszych i najważniejszych świąt, obchodzonych przez katolików na pamiątkę zstąpienia Ducha Świętego na zebranych w wieczerniku apostołów i Marię, czyniąc ich pierwszymi wierzącymi, na których została wylana moc Ducha Świętego.

Uroczystości odpustowe rozpoczęła Msza Św. w języku polskim celebrowana przez o. prof. Zdzisław Klafkę, rektora Akademii Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu, który wygłosił także kazanie. Uroczystą sumę zaś odprawił o godz. 11:30 dziekan Bukowiny ks. Alois Farładi. Koncelebrowali: ks. dr Stanisław Jan Kucharek, proboszcz sołonieckiej parafii i kapelan Polaków z diecezji Jassy oraz wielu duchownych z całego dekanatu bukowinińskiego. Kazanie wygłosił ks. Maciej Będziński, dyrektor krajowy Papieskich Dzieł Misyjnych w Polsce, który przez cały tydzień przed odpustem prowadził w parafii misje. Mówił głównie o tym właśnie tygodniu misji parafialnych, szczególnie o ich temacie: „Jak miła jest, Panie, świątynia Twoja”, wspominając także 100-lecie parafii w Nowym Sokońcu. Podkre-

plăcute sunt lăcașurile tale, Doamne”, menționând și cei 100 de ani de la înființarea parohiei din Solonețu Nou. A subliniat că, din momentul botezului, noi, credincioșii suntem lăcașuri ale Duhului Sfânt. De asemenea, a felicitat întreaga comunitate pentru că în aceste zile a fost aproape de Dumnezeu și de Biserică.

La sfârșitul liturghiei, cu toții au ieșit în curtea bisericii, iar pr. Maciej Będziński a sfințit crucea dedicată misiunilor populare și ridicată la 100 de ani de la înființarea parohiei.

Printre credincioșii din Solonețu Nou și din parohiile învecinate au participat și președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher împreună cu soția, Victoria Longher.

*Tekst i zdjęcia | Text și foto:
Ștefania Carmen Zielonka*

sluț, ze od momentu chrztu świętego to my jesteśmy świątynią Ducha Świętego. Wyraził również uznanie dla całej wspólnoty parafialnej za bycie w tych dniach tak blisko Boga i Kościoła.

Po zakończeniu Mszy św. ks. Maciej Będziński poświęcił krzyż misyjny, wzniesiony na dziedzińcu kościoła w 100-lecie parafii.

W uroczystościach odpustowych, obok wiernych z Nowego Sokoła i z sąsiednich parafii, udział wzięli także prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher wraz z małżonką Victorią Longher.

Seară Poloneză la București

Filiala „Dom Polski” București a organizat sâmbătă, 20 aprilie, o Seară Poloneză de mare ținută, în spațiul de evenimente al hotelului Dalin. Evenimentul a fost prezentat în limba română de Gabriel Klimowicz și în limba polonă de doamna Anna Maria Radu. Președintele „Dom Polski” București, Bogdan Polipciuc, sufletul și organizatorul spectacolului, a spus la început un cuvânt de bun venit.

Peste 100 de prieteni și membri ai „Dom Polski” s-au bucurat de un eveniment la care ansamblul „Sołonzanka” din Solonețu Nou, sub îndrumarea doamnei Ana Zielonka, a prezentat o serie de tradiții poloneze, de cântece și dansuri populare.

Doamna Camelia Popescu-Hrișcu, profesoară de chitară din Constanța, de origine poloneză, absolven-

Wieczór Polski w Bukareszcie

Filia Związku Polaków w Rumunii – „Dom Polski” w Bukareszcie – zorganizowała 20 kwietnia w sali konferencyjnej hotelu Dalin Wieczór Polski. Wydarzenie poprowadzili Gabriel Klimowicz w języku rumuńskim i Anna Maria Radu w języku polskim. Prezes „Domu Polskiego” w Bukareszcie Bogdan Polipciuc, dusza i organizator wydarzenia, otworzył je witając zebranych.

Ponad stu członków i sympatyków „Domu Polskiego” dobrze bawiło się podczas występu zespołu „Sołonzanka” z Nowego Solańca, działającego pod kierownictwem Any Zielonki, który zaprezentował tradycyjne pieśni i tańce ludowe.

Camelia Popescu-Hrișcu, nauczycielka gry na gitarze polskiego pochodzenia, absolwentka Wydziału

tă a Facultății de Arte din Constanța specializarea Pedagogie Muzicală, a intervenit în mai multe rânduri în spectacol, interpretând o serie de cântece poloneze și românești, cum ar fi „A wszystko te czarne oczy”, „Krakowiaczek jeden”, „Góralu, czy ci nie żal?”, în polonă, și „I-am spus mării”, „Cântec de primăvară” de Ciprian Porumbescu și „Pe lângă ploii fără soț”, pe versurile lui Mihai Eminescu, în română.

Domnul profesor universitar Constantin Geambașu, doctor honoris causa al Universității Jagiello-
ne din Cracovia, singurul laureat român al premiului Transatlantyk acordat pentru popularizarea literaturii polone în lume, autorul a aproape 100 de volume, a prezentat un eseu intitulat „Władysław Reymont – un scriitor anti-urbanist?”.

Doamna Passionaria Stoicescu, poetă, prozatoare, scriitoare de literatură pentru copii și adulți, traducătoare, membră de 50 de ani a Uniunii Scriitorilor din România, autoare a aproape 80 de cărți, a recitat două poezii traduse din limba polonă cum ar fi „Spieszmy się” – „Să ne grăbim” a poetului și preotului Jan Twardowski și „Eu sunt copil iubit al țării mele” de Rostislav Polipciuc, care e chiar tatăl lui Bogdan Polipciuc. Versiunea în limba polonă a fost recitată de Bogdan Polipciuc.

Doamna Danuta Roman, scriitoare, eseistă, publicistă și traducătoare cu origini poloneze, doctor în filosofie al Universității din București, a vorbit despre Bolesław Szańkowski, „Un pictor polonez la Peleş”, iar domnul profesor Vasile Moga, traducător, polonist și eseist, ne-a delectat, în polonă, română și franceză, cu „Aforisme” lui Stanisław Jerzy Lec.

Spectacolul, care a devenit o tradiție în București, aflându-se la a 18-a ediție, a fost onorat de prezența mai multor personalități cum ar fi domnul Artur Tarasewicz, consul al Republicii Polone la București, doamna prof. Helena Krasowska, de la Institutul de Slavistică al Academiei Poloneze de Științe din Varșovia, părintele Henryk Urban, superiorul iezuiților din România, domnul Vasile Poenaru, poet, prozator, traducător, editor, fondator al editurii Coresi, membru al Uniunii Scriitorilor, de doamna Gina Micloș, director executiv al Editurii Coresi și de excelența sa domnul ambasador Nicolae Mareș, prozator, eseist și traducător din limba polonă.

La sfârșitul evenimentului cei prezenți au cântat cu toții vechiul cântec polonez „Hej, sokoły!” (Hei șoimilor!), conduși de vocea și chitara doamnei Camelia Popescu-Hrișcu, după care s-au bucurat de delicioasele bucate românești, pregătite de restaurantul hotelului Dalin.

Gabriel Klimowicz

Foto: Mihaela Klimowicz

Sztuki Uniwersytetu w Konstancy na kierunku edukacja muzyczna wykonała w ciągu całego wieczoru kilka polskich i rumuńskich piosenek: „A wszystko te czarne oczy”, „Krakowiaczek jeden” czy „Góralu, czy ci nie żal?” po polsku, a także po rumuńsku – „I-am spus mării” i „Cântec de primăvară” z muzyką Cipriana Porumbescu oraz „Pe lângă ploii fără soț” do słów Mihaia Eminescu.

Prof. Constantin Geambașu, doktor honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, jedyny rumuński laureat polskiej nagrody Transatlantyk za popularyzację literatury polskiej w świecie, autor blisko stu opracowań, zaprezentował wykład pod tytułem „Władysław Reymont – pisarz antymiejski?”.

Passionaria Stoicescu – poetka, prozatkorka, autorka literatury dla dzieci i dorosłych, tłumaczka, od 50 lat członkini Związku Pisarzy Rumuńskich, autorka prawie 80 książek, wyrecytowała dwa wiersze przetłumaczone z języka polskiego: „Spieszmy się” poety ks. Jana Twardowskiego oraz „Jestem ukochanym dzieckiem mojego kraju” Rostislava Polipciuca – ojca Bogdana Polipciuca. Wiersze po polsku zaprezentował Bogdan Polipciuc.

Danuta Roman – pisarka, eseistka, publicystka i tłumaczka polskiego pochodzenia, z doktoratem z filozofii obronionym na Uniwersytecie w Bukareszcie, mówiła o Bolesławie Szańkowskim – „Malarzu Polaku w Peleş”, a Vasile Moga – tłumacz, polonista i eseista, uraczył nas „Aforyzmami” Stanisława Jerzego Leca po polsku, rumuńsku i francusku.

Wydarzenie, które stało się już tradycyjnym w Bukareszcie i doczekało się osiemnastu edycji, zaszczylicili swoją obecnością goście: konsul RP w Bukareszcie Artur Tarasewicz, prof. Helena Krasowska z Instytutu Slawistyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, przełożony Jezuitów w Rumunii ojciec Henryk Urban, Vasile Poenaru – poeta, prozaik, tłumacz, wydawca, założyciel wydawnictwa Coresi, członek Związku Pisarzy Rumuńskich, Gina Micloș – dyrektor wykonawczy wydawnictwa Coresi oraz Nicolae Mareș – były dyplomata, prozaik, eseista i tłumacz z języka polskiego.

Wszyscy obecni na zakończenie zaśpiewali polską piosenkę „Hej, sokoły!”, z towarzyszeniem głosu i gitary Camelii Popescu-Hrișcu, po czym raczyli się pysznymi rumuńskimi potrawami przygotowanymi przez restaurację hotelu Dalin.

Thum. Elżbieta Wieruszewska-Calistru

O Polakach w Rumunii – spotkanie na Uniwersytecie w Jassach

Współpraca między lektoratem języka polskiego w Jassach a Związkiem Polaków w Rumunii trwa już od bardzo wielu lat. Nie tak dawno mieliśmy jej kolejny przykład. 29 kwietnia przedstawicielka organizacji polonijnej Elżbieta Wieruszewska-Calistru w czasie spotkania na Uniwersytecie Alexandru Ioana Cuzy w Jassach wygłosiła referat na temat „Polacy w Rumunii – pochodzenie i dzień dzisiejszy”.

W spotkaniu uczestniczyli nie tylko studenci lektoratu, ale także wykładowcy katedry slawistyki i przedstawiciele jasskiej Polonii. Była to bardzo dobra okazja do popularyzacji informacji na temat tego, skąd i kiedy Polacy przybyli na tereny dzisiejszej Rumunii oraz na temat ich obecnej sytuacji. Wykład przyjęto z zainteresowaniem, wywiązała się po nim bardzo ciekawa rozmowa. Dla przybyłych był również przygotowany poczęstunek ufundowany przez Związek Polaków w Rumunii. Nie było to pierwsze tego typu spotkanie. W zeszłym roku, w podobnym okresie, zainteresowani polską kulturą mogli poznać historię Związku Polaków w Rumunii i jego działalność.

Despre polonezii din Romania – întâlnire la Universitatea din Iași

Colaborarea dintre Lectoratul de Limbă Polonă din Iași și Uniunea Polonezilor din România durează de mulți ani. Cu puțin timp în urmă am avut parte de încă un exemplu al acestei colaborări. Pe 29 aprilie, în cadrul unei întâlniri la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, reprezentanta organizației diasporei poloneze, Elżbieta Wieruszewska-Calistru, a susținut o prelegere cu tema „Polonezii din România – originile și prezentul”.

La activitate au participat nu numai studenții lektoratului, ci și profesorii de la Catedra de Slavistică și reprezentanții comunității poloneze din Iași. A fost o ocazie foarte bună de a populariza informații despre locul de unde provin și momentul când au venit polonezii pe teritoriul României de astăzi și despre situația lor actuală. Prelegerea a fost primită cu interes, ulterior a urmat o discuție foarte interesantă. Pentru participanți au fost pregătite gustări oferite de Uniunea Polonezilor din România. Nu a fost prima întâlnire de acest tip. Anul trecut, într-o perioadă similară, cei interesați de cultura polonă au putut afla despre istoria Uniunii Polonezilor din România și activitatea acesteia.

Warto dodać, że współpraca między lektoratami języka polskiego a Związkiem Polaków w Rumunii miała w ostatnim czasie jeszcze jedną odsłonę. Otóż Elżbieta Wieruszewska-Calistru została również zaproszona do udziału w konferencji „Krok od Polski, krok do Polski!”, która odbyła się online 15 kwietnia bieżącego roku. Było to wydarzenie zorganizowane wspólnie przez czworo lektorów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej – Magdalенę Knapik (Tbilisi, Gruzja), Sabinę Strózik (Lizbona, Portugalia), Justynę Szczepaniak (Bukareszt, Rumunia) oraz Dariusza Kasprzyka (Jassy, Rumunia), a dotyczyło nauczania języka polskiego i promocji Polski w poszczególnych ośrodkach oraz wymiany doświadczeń na ten temat. Mówiono o języku polskim jako obcym, stąd ciekawym było wysłuchanie referatu pt. „Nauczanie polskiego jako ojczystego w Rumunii” wygłoszonego przez Elżbietę Wieruszeuską-Calistru.

Merită adăugat că această colaborare dintre lectoratele de limba polonă și Uniunea Polonezilor din România a avut recent o altă formă. Prin urmare, Elżbieta Wieruszewska-Calistru a fost invitată să participe la conferința „Un pas din Polonia, un pas spre Polonia!”, care a avut loc online pe 15 aprilie anul acesta. A fost un eveniment organizat în comun de patru lectori ai Agenției Naționale de Schimb Academic – Magdalena Knapik (Tbilisi, Georgia), Sabina Strózik (Lisabona, Portugalia), Justyna Szczepaniak (București, România) și Dariusz Kasprzyk (Iasi, România) și se referea la predarea limbii polone și la promovarea Poloniei în centrele respective, precum și la schimbul de experiență în acest domeniu. S-a discutat despre limba polonă ca limbă străină, de aceea a fost interesantă comunicarea intitulată „Predarea limbii polone ca limbă maternă în România”, susținută de Elżbieta Wieruszewska-Calistru.

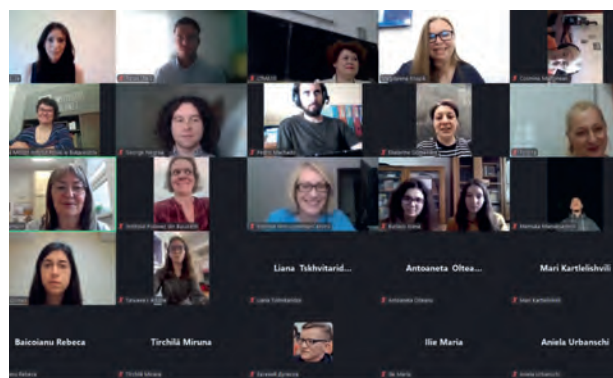
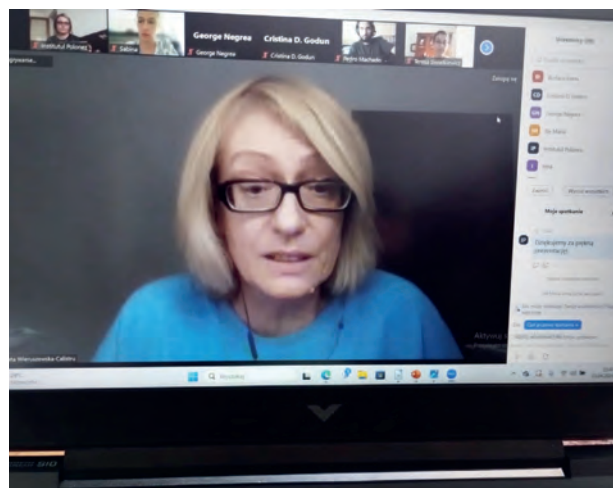

Rok akademicki 2023/2024 dobiega powoli końca, ale już teraz rodzą się pomysły na dalszą współpracę. W planach na kolejny rok jest m.in. spotkanie przedstawiciela Związku Polaków w Rumunii ze studentami Uniwersytetu Alexandru Ioana Cuzy dotyczące szeroko pojętych polskich akcentów zarówno w Jassach, jak i generalnie w Rumunii.

Dariusz Kasprzyk

– lektor języka polskiego w Jassach

Zdjęcia przesłane przez uczestników | Fotografii trimise de către participanți

Anul universitar 2023/2024 se apropie încet de sfârșit, dar deja apar idei pentru o următoare colaborare. Planurile pentru anul viitor includ, printre altele, întâlnirea reprezentantului Uniunii Polonezilor din România cu studenții Universității „Alexandru Ioan Cuza” având ca reper accentele poloneze larg înțelese atât la Iași, cât și în România, în general.

Trad. Elena-Carmen Poștianu

Konkurs Wiedzy o Polsce na Uniwersytecie w Jassach

Pod koniec kwietnia bieżącego roku, po dwóch latach przerwy, na Uniwersytecie Alexandru Ioana Cuzy w Jassach ponownie został zorganizowany Konkurs Wiedzy o Polsce. Data konkursu nie była przypadkowa. Stał się on częścią lokalnych obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja.

W konkursie mogli wziąć udział wszyscy studenci lektoratu języka polskiego w Jassach. Ostatecznie zgłosiły się 22 osoby. Zgodnie z przyjętą od kilku lat formułą, uczestnicy kilkanaście dni przed

Concursul de cunoștințe despre Polonia la Universitatea din Iași

La finalul lunii aprilie a acestui an, după doi ani de pauză, a fost din nou organizat Concursul de cunoștințe despre Polonia la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Data concursului nu a fost aleasă întâmplător, ci a fost integrat în celebrarea locală a sărbătorii naționale a zilei de 3 mai, Ziua Constituției.

Toți studenții de la Lectoratul de Limba Polonă din Iași au putut lua parte la concurs. În final s-au înscris 22 de persoane. În aceeași manieră ca în anii tre-

konkursem dostają zestaw pytań z szeroko pojętej wiedzy o Polsce, następnie muszą samodzielnie znaleźć na nie odpowiedzi i się ich nauczyć, a potem napisać test składający się z wybranych przez lektora pytań. Uczestnicy muszą wykazać się między innymi wiedzą historyczną, geograficzną, znajomością polskiej literatury, muzyki, a nawet kuchni. Nie jest to konkurs językowy, zatem odpowiedzi można udzielać zarówno w języku polskim, jak i rumuńskim. W ten sposób studenci z grup początkujących mogą spokojnie konkurować ze swoimi bardziej zaawansowanymi językowo kolegami. Cieszy jednak fakt, że spora część uczestników wybiera możliwość odpowiadania po polsku. Dzięki konkursowi studenci przyswajają wiedzę, którą nie zawsze udaje się w pełni przekazać na zajęciach przy stosunkowo małej ilości godzin przeznaczonych na język polski.

W tym roku przyznano trzy miejsca główne oraz aż siedem wyróżnień, ale należy podkreślić, że zostali nagrodzeni także wszyscy pozostali uczestnicy. Nagrody, wśród których znalazły się książki, płyty i gadżety, zapewnił Instytut Polski w Bukareszcie. A oto wyniki: I miejsce zajęła Ioana-Georgiana Burlacu, II miejsce – Nicholas Cuba, III miejsce – Wincent Ostrowschi, a wyróżnienia otrzymali: Gabriela Macovei, Radu-Ion Ungureanu, Cristian-Ștefan Țurcanu, Mihai Purici, Ilinca Modringa, Roxana Bolohan i Alexandra Trandafir. Warto dodać, że wśród nagrodzonych są też licealiści, którzy, zgodnie z decyzją władz Wydziału Filologicznego, mogą razem ze studentami uczestniczyć w kursach języka polskiego. Część uczestników to także osoby pochodzenia polskiego.

Uroczyste rozdanie nagród odbyło się w Domu Polskim w Jassach w niedzielę 28 kwietnia przy okazji lokalnych obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja zorganizowanych wspólnie przez Związek Polaków w Rumunii, jego jasską filię i lektorat języka polskiego UAIC.

Gratulacje należą się wszystkim uczestnikom, ponieważ wykazali się chęcią zrobienia czegoś dodatkowego, poszerzenia wiedzy o Polsce, a także poświęcili swój czas. Pozostaje mieć nadzieję, że kolejne edycje przyciągną jeszcze więcej osób.

Dariusz Kasprzyk

– lektor języka polskiego w Jassach

Nicholas Cuba – elev în clasa a X-a la Colegiul „Richard Wurmbrand” din Iași, cursant la Lectoratul de limba polonă la Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași.

Nicholas Cuba – uczeń klasy 10. w Colegiul im. Richarda Wurmbranda w Jassach oraz słuchacz lektoratu języka polskiego na Uniwersytecie Alexandru Ioana Cuza w Jassach.

cuți, participanții primesc un set de întrebări despre Polonia, din diverse domenii, ale căror răspunsuri le caută singuri și le învață. Apoi, dau un test ce constă în întrebări din lista inițială, selectate de către lector. Participanții trebuie să demonstreze cunoștințe istorice, geografice, cunoștințe în legătură cu literatura, muzica și chiar bucătăria polonă. Deoarece nu este un concurs de limbă, răspunsurile pot fi date atât în limba polonă, cât și română. În acest mod, studenții grupei începătoare pot concura cu colegii lor mai avansați lingvistic. Cu toate acestea, este îmbucurător faptul că o mare parte dintre participanți au ales opțiunea cu răspunsul în limba polonă. Mulțumită concursului, studenții pot dobândi cunoștințe pe care altminteri nu ar avea întotdeauna posibilitatea de a le asimila pe îndelete, luând în calcul numărul mic de ore alocate Polonei în cadrul cursurilor universitare.

În acest an au fost 3 locuri pe podium și 7 mențiuni, însă trebuie menționat faptul că toți participanții au fost recompensați. Premiile, care au constat în cărți, CD-uri și gadgeturi, au fost asigurate de Institutul Polonez din București. Acestea sunt rezultatele: locul I – Ioana-Georgiana Burlacu, locul II – Nicholas Cuba, locul III – Wincent Ostrowschi, iar mențiuni: Gabriela Macovei, Radu-Ion Ungureanu, Cristian-Ștefan Țurcanu, Mihai Purici, Ilinca Modringa, Roxana Bolohan, Alexandra Trandafir. Merită adăugat că printre cei premiați se numără și elevi de liceu, care au primit acordul din partea conducerii Facultății de Filologie de a participa la cursuri de limba polonă alături de studenți. De asemenea, o parte dintre participanți sunt de origine polonă.

Ceremonia de premiere a avut loc la Casa Polonă din Iași duminică, 28 aprilie, cu ocazia sărbătoririi locale a Zilei Constituției, organizate de către Uniunea Polonezilor din România și filiala acesteia din Iași, împreună cu Lectoratul de Limbă Polonă de la UAIC.

Toți participanții merită felicitări pentru bunăvoința de a face ceva în plus, a-și extinde cunoștințele despre Polonia și pentru timpul acordat. Rămâne de sperat că la viitoarele ediții ale concursului vor lua parte și mai mulți.

Trad. Nicholas Cuba

Zdjęcia nadesłane przez autora | Fotografii trimise de către autor

10 lat Centrum Języka
i Kultury Polskiej w Krajojew

10 ani de existență a Centrului de
Limbă și Cultură Poloneză din Craiova

**Centrul de
Limbă și Cultură
Poloneză
Craiova**

18 maja 2024 r. odbyło się 10-lecie Centrum Języka i Kultury Polskiej przy Uniwersytecie w Krajowej.

Obchody jubileuszowe rozpoczęły się na Uniwersytecie w Krajowej, w Auli Michała I Rumuńskiego, od międzynarodowej konferencji *Rumuni i Polacy: zbieżności historyczne*, w której wzięło udział dziesięciu wykładowców z kilku ośrodków akademickich w Polsce, kadra dydaktyczna z Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu w Krajowej, a także prelegenci z Bukaresztu.

Podczas oficjalnego otwarcia konferencji głos zabrali Ambasador RP w Rumunii JE Paweł Soloch oraz przewodniczący Rady Okręgu Dolj Cosmin Vasile, a prof. dr hab. Sorin Liviu Damean, dziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu w Krajowej, wygłosił wykład inauguracyjny na temat *Historycznej wizyty Zwierzchników Rumunii w Polsce (23-29 czerwca 1923 r.)*.

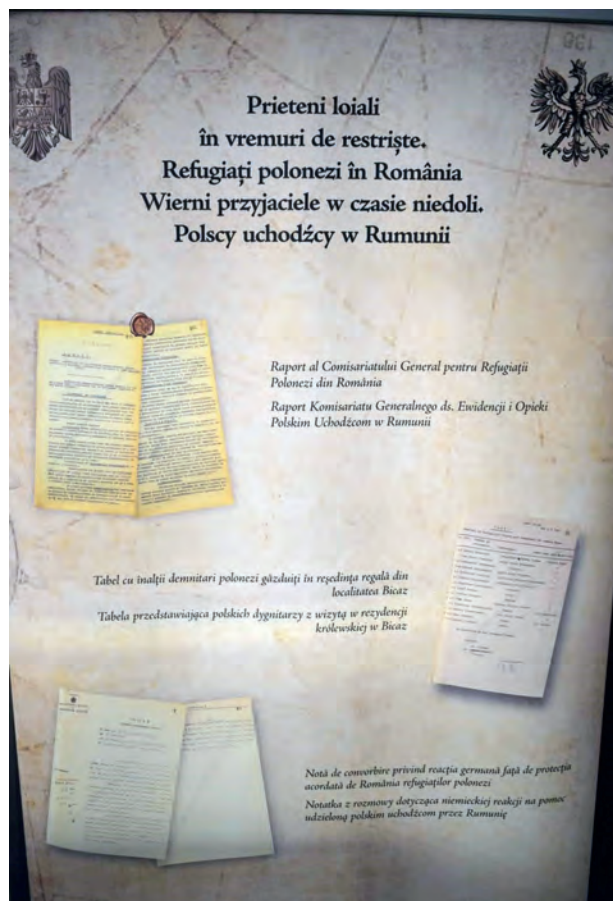
W ramach konferencji miało miejsce także otwarcie wystawy *Sojusz serc – karty z przeszłości stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rumunią a Polską*, którą zaprezentował Doru Liciu z Archiwum Dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rumunii.

Druga część obchodów 10-lecia odbyła się w holu głównym Uniwersytetu w Krajowej, w której

La data de 18 mai 2024 a avut loc aniversarea a 10 ani de la înființarea Centrului de Limbă și Cultură Poloneză din cadrul Universității din Craiova.

Festivitățile aniversare au început la Universitatea din Craiova, în Aula Mihai I al României, cu conferința internațională *Români și polonezi: convergențe istorice* la care au participat zece profesori de la mai multe universități din Polonia, cadre didactice de la Facultatea de Științe Sociale a Universității din Craiova, dar și profesori din București.

La deschiderea oficială a conferinței au luat cuvântul Ambasadorul Poloniei în România, ES Paweł Soloch și președintele Consiliului Județean Dolj, Cosmin Vasile, iar prof. univ. dr. habil. Sorin Liviu Damean, decanul Facultății de Științe Sociale a Universității din Craiova a ținut o prelegere inaugurală despre *Vizita istorică a Suveranilor României în Polonia (23-29 iunie 1923)*.

În cadrul conferinței a avut loc și vernisajul expoziției: *Alianța inimilor – pagini din trecutul relațiilor diplomatice între România și Polonia*, care a fost prezentată de Doru Liciu de la Arhivele Diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe al României.

În holul central al Universității din Craiova a avut loc a doua parte a festivităților aniversare la care au participat reprezentanții Universității din Craio-

uczęstniczyli przedstawiciele Uniwersytetu w Kra-
jowej, ambasador Paweł Soloch, władze lokalne,
przedstawiciele Instytutu Polskiego w Bukareszcie
i Polskiego Kontyngentu Wojskowego, studenci
i uczniowie. Cieszyliśmy się także obecnością ofi-
cjalnej delegacji z Województwa Warmińsko-Ma-
zurskiego, które w grudniu 2023 r. podpisało Porozu-
mienie o współpracy międzyregionalnej z Okręgiem
Dolj. W skład delegacji z Olsztyna weszły panie
Grażyna Kluge, wiceprzewodnicząca Sejmiku Wo-
jewództwa Warmińsko-Mazurskiego, Berenika Oklińska,
dyrektor Departamentu Kultury i Eduka-
cji i Aneta Brzyska, zastępca dyrektora Departamen-
tu Współpracy Międzynarodowej. Z tej okazji miał
miejsce vernisaż wystawy przedstawiającej piękno
i bogactwo kulturalne regionu Warmii i Mazur.

Efektem owocnej współpracy z regionem War-
mii i Mazur oraz kolejnym ważnym krokiem w za-
cieśnianiu relacji z Polską i regionem partnerskim
było podpisanie umowy partnerskiej pomiędzy
Uniwersytetem w Krajowej a Uniwersytetem War-
mińsko-Mazurskim w Olsztynie, mającej na celu
współpracę naukową, badawczą, a także wymianę
doświadczeń kadry dydaktycznej i studentów.

Po otwarciu wystawy udaliśmy się do siedziby
Centrum Języka i Kultury Polskiej, gdzie odbyło
się uroczyste odsłonięcie nowego logo, zaprojekto-

va, Ambasadorul Paweł Soloch, autoritățile locale,
reprezentanții Institutului Polonez din București și
Contingentului Militar Polonez, studenți și elevi.
Ne-am bucurat și de prezența delegației oficiale din
Voievodatul Varmia și Mazuria, care din decembrie
2023 are semnat un acord de cooperare cu Județul
Dolj. Din delegația din Olsztyn au făcut parte doam-
nele Grażyna Kluge, vicepreședintele Consiliului
Regional Varmia și Mazuria, Berenika Oklińska,
directorul Departamentului de Cultură și Educație,
Aneta Brzyska, director adjunct al Departamentului
de Cooperare Internațională. Cu acest prilej a fost
vernissată expoziția care prezintă frumusețea și bogă-
ția culturală a regiunii Varmia și Mazuria.

Ca urmare a colaborării fructuoase cu regiunea
Varmia și Mazuria, și încă un pas important în con-
solidarea relațiilor cu Polonia și cu regiunea parte-
neră a fost semnarea unui acord de parteneriat între
Universitatea din Craiova și Universitatea „Varmia
și Mazuria” din Olsztyn care vizează cooperarea în
domeniul științific, de cercetare, precum și schimbul
de experiență a cadrelor didactice și a studenților.

După vernisarea expoziției ne-am deplasat la se-
diul Centrului de Limbă și Cultură Poloneză unde
a avut loc dezvelirea noii sigle, creată de studentul

wanego przez studenta Centrum, Ștefana Triculete, który jest absolwentem Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu i Narodowego Uniwersytetu Sztuki w Bukareszcie.

„Symbolicznie oddałem przesłanie za pomocą klocków Jenga. Symbolizują one podzielone grupy ludzi, natomiast te czerwone to ci, którzy ciągle mają coś do zaoferowania, którzy inspirują, są inni. W mojej koncepcji chodzi o różnorodność, uzupełnianie i nieustanne poznawanie. Udało mi się stworzyć opowieść z tych nieistotnych na pierwszy rzut oka przedmiotów, łącząc je z prostym akcentem kolorystycznym, za pomocą których przesłanie jest przekazane bezpośrednio. Aby wiernie oddały działalność polskiego Centrum w naszej społeczności” – mówi o swoim projekcie Ștefan Triculete.

Centrului Polonez, Ștefan Triculete, care este absolvent al Universității de Arte din Poznań și al Universității Naționale de Arte București.

„Am redat simbolic mesajul prin piese Jenga. Acestea simbolizează grupurile de oameni divizate în timp ce cele roșii oamenii care au constant ceva de oferit, care inspiră, sunt diferiți. În concept este vorba despre diversitate, întregire și perpetuă cunoaștere. Am reușit să creez o poveste din aceste obiecte, la prima vedere fără însemnătate, prin alăturarea lor și o simplă pată de culoare prin care mesajul este transmis direct. Pentru a reprezenta exact activitatea Centrului Polonez în comunitatea noastră” – spune Ștefan Triculete despre proiectul său.

10-lecie zakończyło się wieczorem w Muzeum Sztuki w Krajowej koncertem Warmińsko-Mazurskiego Kwartetu Smyczkowego z Filharmonii im. Feliksa Nowowiejskiego z Olsztyna, który zachwyił nas wyjątkowym programem muzycznym, na który złożyły się: I Kwartet smyczkowy D-moll Zygmunta Noskowskiego, Tańce rumuńskie Beli Bartoka i Ballada Cipriana Porumbescu.

Było to wydarzenie na szeroką skalę, które umocniło piękną przyjaźń między Polakami i Rumunami oraz podkreśliło znaczenie Centrum Języka i Kultury Polskiej w Krajowej dla obu narodów.

Wydarzenia zostały zorganizowane przy wsparciu Rady Okręgu Dolj oraz Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Wszystkiego najlepszego dla centrum polskiego w Krajowej!

Aniversarea s-a încheiat seara la Muzeul de Artă din Craiova cu concertul Cvartetului de coarde Varmia și Mazuria al Filarmonicii „Feliks Nowowiejski” din Olsztyn, care ne-a încântat cu un program muzical de excepție: Cvartetul de coarde nr. 1 în Re minor, op. 9 lui Zygmunt Noskowski, Dansuri românești lui Bela Bartok, Balada lui Ciprian Porumbescu.

A fost un eveniment de anvergură, care a consolidat frumoasa prietenie între polonezi și români și a subliniat importanța Centrului de Limbă și Cultură Poloneză la Craiova pentru cele două popoare.

Evenimentele au fost organizate cu sprijinul Consiliului Județean Dolj și Autorităților administrative ale Voievodatului Varmia și Mazuria.

La Mulți Ani Centrului polonez din Craiova!

Magdalena Filary

Fotografii nadeslate prin autorkę | Fotografii trimise de către autoare

Migawki z dziejów Sodalicji Mariańskiej Pań Polskich w Czerniowcach

Sodalicja Mariańska – to jedno ze stowarzyszeń o charakterze religijnym, którego geneza sięga XVI w. Ich założycielem był jezuita – Jan Leunis. Powstały one w środowisku studenckim Rzymu. Idea szybko się rozprzestrzeniła, właśnie za sprawą jezuitów. Organizowano je wśród młodzieży szkolnej, wśród kobiet i mężczyzn. Działały także sodalicje stanowe, skupiające np. ziemianki, nauczycielki i nauczycieli czy urzędników. Na terenie Polski Sodalicje Mariańskie miały swoje własne pismo – „Sodalis Marianus” i właśnie na jego łamach pojawiły się wzmianki o Sodalicji Mariańskiej w Czerniowcach.

Sodalicja ta powstała jeszcze przed I wojną światową. Po jej zakończeniu borykała się ona z kilkoma problemami – część Polek wyjechała do odrodzonej ojczyzny, część zmarła. Dodatkowo często zmieniali się moderatorzy. Sytuacja ustabilizowała się w czerwcu 1926 r., kiedy do Czerniowiec przybył ks. Władysław Wantuchowski i zaopiekował się sodalicją. Zaczęły odbywać się posiedzenia, „oczyszczono” także szeregi stowarzyszenia z członkiń, które nie angażowały się w życie sodalicji. Tylko w ciągu jednego roku odbyło się dziesięć spotkań ogólnych, tyle samo nabożeństw. Frekwencja sięgała około 70 procent. Niestety nieznana jest liczba sodalisek. Pannie skupione w tej sodalicji doszły do przekonania,

Insemnări din istoria Sodalității Mariane a Doamnelor Poloneze din Cernăuți

Sodalitatea Mariană – este una dintre societățile cu caracter religios a cărei geneză datează din sec. al XVI-lea. Întemeietorul acesteia a fost iezuitul – Jean Leunis. Și-au avut originea în comunitatea studențească din Roma. Ideea s-a răspândit rapid datorită iezuiților. Au fost organizate în rândul elevilor, femeilor și bărbaților. Existau, de asemenea, sodalități de stat, reunind, de exemplu, proprietari de terenuri, învățătoare și profesori sau funcționari. În Polonia, Sodalitățile Mariane aveau propria lor revistă – „Sodalis Marianus”, și în această revistă au fost menționate Sodalitățile Mariane din Cernăuți.

Această Sodalitate a fost înființată încă de dinainte de Primul Război Mondial. După încheierea războiului s-a confruntat cu câteva probleme – unele dintre femeile poloneze s-au întors în patria renăscută, iar altele au murit. În plus, adesea se schimbau moderatorii. Situația s-a stabilizat în iunie 1926 când la Cernăuți a venit pr. Władysław Wantuchowski și s-a ocupat de sodalitate. Au început să aibă ședințe, rândurile asociației au fost, de asemenea, „purificate” de membrele care nu erau angajate în viața sodalității. În decursul unui an au avut loc zece adunări generale și tot atâtea liturghii. Prezența era de aproximativ 70 de procente. Din păcate nu se cunoaște numărul membrilor. Doamnele reunite în această

że stanowią jedyne stowarzyszenie inteligencji, które dostosowane było do ówczesnych czasów.

Aktywnie działała sekcja eucharystyczna. Jej posiedzenia odbywały się wspólnie z inną sodalicją – Panien Polskich. Członkinie stowarzyszenia wychodziły naprzeciw potrzebom polskich dzieci. Organizowały 19 grudnia 1926 r. gwiazdkę dla biednych polskich dzieci. Było ich trzynastu. Sodalski rozdały wówczas odzież, bieliznę i łakocie na kwotę ponad 5 tys. lei. Na początku 1927 r. powołano kolejną sekcję – św. Wincentego à Paulo. Członkinie opodatkowały się, dodatkowo zbierały datki, które przekazywano na wsparcie biednych i chorych. Na tych pierwszych sodalski przekazały 3 tys. lei, na tych drugich – 6500 lei.

Jak same pisały: „Żyjemy w obcym nam i narodowości, i językiem, i duchem środowisku, nic więc dziwnego, że sodalicje polskie połączone za staraniem o. moderatora pomyślały o podniesieniu tego ducha nawet u ogółu społeczeństwa polskiego”. Założono w jednej z prywatnych szkół Polską Bibliotekę Sodalicijną, która dość szybko powiększała swój księgozbiór.

Sodalski wzięły również udział w pielgrzymce do Polski – do Częstochowy i Krakowa. Była to pierwsza tego typu wyprawa od założenia sodalicji. Organizowały również spektakl, zarabiając na nim 25 tys. lei. Pieniądze przekazano na rzecz ochrony dla dziewczynek, prowadzonych przez siostry felicjanki.

Sodalicja jednakże nie rozwinęła jakiegś większej działalności. Przez sześć lat odbywały się co prawda spotkania, wspólne nabożeństwa, ale nic szczególnego się nie wydarzyło. Wynikało to również ze słabej opieki moderatorskiej. W październiku 1933 r. zmienił się moderator, został nim ks. Jan Kopeć – jezuita. W 1936 r. do Sodalicji Mariańskiej Pań Polskich należało 30 kobiet plus cztery kandydatki. Nowy moderator inspirował panie do większej aktywności, zachęcał do opracowywania referatów (jedna tylko podjęła wyzwanie), wyświetlał filmy, „czasami, gdy zaszła potrzeba, nawet zgał”.

Sekcja eucharystyczna odbywała swoje spotkania w pierwsze piątki miesiąca. Każda z członkiń „wybiera sobie jeden dzień w miesiącu, w którym przystępuje do Komunii św. wynagradzającej tak, że nie minie dzień w roku, w którym by ze strony naszych Sodalicji nie przeproszano Pana Jezusa (...) za zniewagi”. Paniom działającym w sekcji charytatywnej udawało się co miesiąc zebrać około 500 lei. Pieniężmi tymi wspomagały biedne rodziny oraz

sodalitate au ajuns la concluzia că sunt singura asociație a intelectualității care era adaptată vremurilor.

Secția euharistică era foarte activă. Ședințele ei se desfășurau împreună cu o altă sodalitate – Doamnele Poloneze. Membrele asociației veneau în întâmpinarea nevoilor copiilor polonezi. Pe 19 decembrie 1926 au organizat Ajunul Crăciunului pentru copiii polonezi săraci. Erau treisprezece. Sodalistele au împărțit apoi haine, lenjerie intimă și dulciuri, în valoare de peste 5 mii de lei. La începutul anului 1927, a fost înființată o altă secție – Sfântul Vincent à Paulo. Membrii erau supuși impozitului, colectând în plus donații care erau date pentru sprijinirea săracilor și bolnavilor. Pentru primii, sodalistele au donat 3.000 de lei, iar pentru cei din urmă 6.500 de lei.

Ele însele scriau: „Trăim într-un mediu care ne este străin ca naționalitate, limbă și spirit, așa că nu este de mirare că sodalitățile poloneze unite prin eforturile părintelui moderator s-au gândit să ridice acest spirit chiar și în rândul populației poloneze în general”. Într-o școală privată a fost înființată Biblioteca Sodală Poloneză care și-a mărit colecția de cărți într-un timp destul de scurt.

Sodalistele au luat parte și la un pelerinaj în Polonia – la Częstochowa și Cracovia. Aceasta a fost prima ieșire de acest tip de la înființarea sodalității. De asemenea, au organizat un spectacol în urma căruia au câștigat 25 de mii de lei. Banii au fost donați unui orfelinat pentru fete condus de surorile felicjene.

Totuși sodalitatea nu a întreprins alte acțiuni mai mari. Într-adevăr, timp de șase ani au avut loc întâlniri, liturghii comune, însă nimic special nu se întâmpla. Acest lucru rezulta și din cauza unei îngrijiri slabe din partea moderatorului. În luna octombrie 1933 s-a schimbat moderatorul, pr. Jan Kopeć, iezuit, a devenit moderator. În anul 1936 făceau parte din Sodalitatea Mariană a Doamnelor Poloneze 30 de femei plus patru candidate. Noul moderator le inspira la o activitate mai intensă, le încuraja să pregătească lucrări (doar una a acceptat provocarea), proiecta filme și „uneori, când era necesar, chiar le mustra”.

Secția euharistică ținea întâlnirile în fiecare primă vineri din lună. Fiecare membră „își alege o zi din lună în care să primească Sfânta Împărtășanie în semn de mulțumire, astfel încât să nu treacă nicio zi din an în care să nu se ceară iertare Domnului Isus (...) pentru ofensele comise de către sodalistele noastre”. Doamnele care activau în secțiunea de caritate au reușit să strângă în fiecare lună în jur de 500 de lei. Cu acești bani erau sprijinite familiile sărace și

wdowy. Sekcja misyjna zbierała środki na wsparcie polskich misji w Afryce (w ciągu dwóch lat zgromadzono ponad 15 tys. lei). W bibliotece zgromadzono ponad 500 książek. Niektóre sodaliski prenumerowały „Sodalis Marianus”. W ramach sodalicji działał także chór.

W kwietniu 1934 r. Sodalicja Pań Polskich w Czerniowcach obchodziła jubileusz 30-lecia istnienia. Odbyło się skromne spotkanie poprzedzone Mszą świętą. W 1935 r. zorganizowano w sali Domu Polskiego spektakl, z którego dochód w wysokości 6759 lei przekazano dla dzieci z ochronki prowadzonej przez siostry felicjanki. Rok później urządzono akademię, która była kontynuacją obchodów jubileuszu sodalicji. Dodatkowo odegrano sztukę – „Zwycięstwo miłości”. Zebrano 3 tys. lei, które przeznaczono na nowy sztandar sodalicyjny. Było to ważne, ponieważ wcześniejszy sztandar był „współdzielony” z sodalicją niemiecką. Marzył im się ich własny. Został on poświęcony 8 sierpnia 1935 r. Radosny nastrój uroczystości mącił się ze smutkiem, bowiem dwa dni później sodalicja traciła swojego moderatora. Ks. Kopeć opuszczał Czerniowce.

Piotr Goldyn

– Uniwersytet Kaliski

im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego

văduvele. Secția de misiune a colectat fonduri pentru a sprijini misiunile poloneze din Africa (în doi ani s-au strâns peste 15 mii de lei). Peste 500 de cărți au fost adunate în bibliotecă. Unele sodaliste s-au abonat la „Sodalis Marianus”. În cadrul Sodalității activa și un cor.

În aprilie 1934 Sodalitatea Doamnelor Poloneze din Cernăuți sărbătorea jubileul de 30 de ani de existență. A avut loc o întâlnire modestă precedată de o Sfântă Liturghie. În anul 1935 în sala Casei Polone a fost organizat un spectacol în urma căruia au obținut un venit de 6759 de lei care a fost donat orfelinatului de copii condus de surorile feliciene. Un an mai târziu fost organizată o academie pentru a continua sărbătorirea jubileului Sodalității. În plus, a fost jucată o piesă de teatru – „Victoria iubirii”. S-au strâns 3 mii de lei, care au fost folosiți pentru un nou stindard al Sodalității. Acest lucru a fost important deoarece stindardul anterior era „împărțit” cu sodaliste germane. Visau să aibă propriul lor stindard. Acesta a fost sfințit pe 8 august 1935. Atmosfera de bucurie a sărbătorii a fost amestecată cu tristețe, deoarece două zile mai târziu, sodaliste și-au pierdut moderatorul. Părintele Kopeć pleca din Cernăuți.

Trad. Iuliana Agneșca Dascălu

PATRONI ROKU 2024

PATRONII ANULUI 2024

Kazimierz Wierzyński

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił rok 2024 Rokiem Kazimierza Wierzyńskiego, „wielkiego artysty słowa, niezłomnego w podtrzymywaniu ducha polskiej niezawisłości” w 130. rocznicę jego urodzin.

W uchwale określono pisarza jako „wyjątkową postać w dziejach literatury polskiej”.

Kazimierz Wierzyński – poeta, prozaik, eseista – urodził się 27 sierpnia 1894 r. w Drohobycz. W 1912 r. ukończył liceum klasyczne w Stryju, potem studiował filozofię, literaturę i historię na uniwersytetach w Krakowie i Wiedniu, a po wojnie krótko we Lwowie.

Debiutował w Drohobycz w 1913 r. wierszem „Hej, kiedyż, kiedyż”. W czasach szkolnych i studenckich brał udział w ruchu niepodległościowym. Po wybuchu I wojny światowej wstąpił ochotniczo do Legionu Wschodniego, a po jego rozwiązaniu został wcielony do armii austriackiej. Od 1915 do

Seimul Republicii Polone a declarat anul 2024, Anul Kazimierz Wierzyński, „marele artist al cuvântului, statornic în susținerea spiritului independenței poloneze”, la aniversarea a 130 de ani de la nașterea sa.

În rezoluție, scriitorul este identificat ca o figură unică în literatura poloneză.

Kazimierz Wierzyński – poet, prozator, eseist – s-a născut pe 27 august 1894 la Drohobycz. În anul 1912 a absolvit Liceul Clasic la Stryj, după aceea a studiat filosofia, literatura și istoria la universități din Cracovia și Viena, iar după război, un scurt timp, la Liov.

A debutat în anul 1913 cu poezia „Hei cândva, cândva”, la Drohobycz. În anii când a fost elev și student a luat parte la mișcarea de independență. După izbucnirea Primului Război Mondial a intrat ca voluntar în Legiunea de Est, iar după desființarea ei a fost încorporat în armata austriacă. Din 1915

1918 r. przebywał w niewoli rosyjskiej w obozie jenieckim w Riazaniu. Po ucieczce stamtąd brał udział w konspiracyjnej działalności Polskiej Organizacji Wojskowej w Kijowie, skąd przedostał się do Warszawy i zaczął brać udział w stołecznym życiu literackim. Był jednym z współtwórców grupy poetyckiej „Skamander”. W 1919 r. wydał debiutancki tomik poetycki „Wiosna i wino”.

W czasie wojny polsko-bolszewickiej 1919-1921 był oficerem do spraw propagandy w Biurze Prasowym Naczelnego Dowództwa, redagował Bibliotekę Żołnierza Polskiego oraz czasopisma „Ukraińskie Słowo” i „Dziennik Kijowski”.

Po wojnie wrócił do Warszawy. Był stałym współpracownikiem miesięcznika „Skamander”, „Wiadomości Literackich” i „Gazety Polskiej”. Od 1930 r. redagował tygodnik „Kultura”. W 1928 r. otrzymał złoty medal w konkursie literackim IX Olimpiady, w 1935 r. Złoty Wawrzyn Polskiej Akademii Literatury, a w 1936 r. Państwową Nagrodę Literacką.

W późniejszych latach, jak głosi uchwała, „odnosił się do losów ojczyzny – w tomie »Wolność tragiczna« z 1936 r. oddał hołd marszałkowi Piłsudskiemu, ale wyrażał niepokój o przyszłość niedawno odzyskanej, a już ponownie zagrożonej niepodległości Polski”.

Po wybuchu II wojny światowej został ewakuowany wraz z zespołem „Gazety Polskiej” do Lwowa, następnie przez Francję, Portugalię i Brazylię do Stanów Zjednoczonych. Był tam założycielem komitetu redakcyjnego „Tygodnika Polskiego”, współpracował z londyńskimi „Wiadomościami”. Publikował w wydawnictwach londyńskich i paryskim Instytucie Literackim, współpracował z Radiem Wolna Europa.

W czasie II wojny światowej Niemcy zamordowali większość jego rodziny. Wierzyński przeżył kryzys psychiczny, co wpłynęło na jego twórczość. Remedium okazało się przystąpienie do pracy nad książką o Fryderyku Chopinie „Życie Chopina”. W latach 50. zaczęły na nowo ukazywać się tomy wierszy, sygnalizujące nowy rozdział w liryce Wierzyńskiego. Twórca wyraża zarówno tragizm losu wygnańca, porażonego okrucieństwem czasów po 1945 r., jak i postawę stoickiej afirmacji życia i istnienia oraz trwałość więzi z polską mową i ziemią.

W 1964 r. przeniósł się do Europy, osiadając początkowo w Rzymie, później w Londynie, gdzie zmarł 13 lutego 1969 r. W 1978 r. jego prochy prze-

płynęły do Londynu. W 1918 s-a aflat în captivitate rusă într-un lagăr de prizonieri din Riazan. După ce a evadat de acolo, a luat parte la activitățile conspirative ale Organizației Militare Poloneze la Kiev, de unde a ajuns la Varșovia și a început să participe la viața literară a capitalei. A fost unul din co-fondatorii grupului poetic „Skamander”. În anul 1919 a editat volumul poetic de debut „Wiosna i wino” (Primăvara și vinul). În timpul războiului polono-bolșevic 1919-1921, a fost ofițer pentru propagandă în Biroul de Presă al Înaltului Comandament, a redactat Biblioteca Soldatului Polonez, precum și revista „Ukraińskie Słowo” (Cuvântul Ucrainean) și „Dziennik Kijowski” (Jurnalul din Kiev).

După război s-a întors la Varșovia. A fost colaborator permanent al revistelor lunare „Skamander”, „Wiadomości Literackie” (Știrile Literare) și al „Gazeta Polska” (Gazeta Polonă). Din 1930 a redactat săptămânalul „Kultura” (Cultura). În 1928 a primit medalia de aur la concursul literar al celei de-a IX-a Olimpiade, în 1935, Laurul de Aur al Academiei Poloneze de literatură, iar în anul 1936, Premiul Literar de Stat.

În anii următori – după cum se spune în rezoluție, „s-a aplecat asupra soartei patriei – în volumul »Wolność tragiczna« (Libertatea tragică), din 1936, el a adus un omagiu mareșalului Piłsudski, dar și-a exprimat îngrijorarea cu privire la viitorul Poloniei Independente, recent câștigată și încă o dată amenințată”.

După izbucnirea celui de Al-Doilea Război Mondial, a fost evacuat împreună cu colectivul „Gazetei Polone” la Liov, după aceea prin Franța, Portugalia și Brazilia în Statele Unite ale Americii. Acolo a fost fondatorul comitetului de redacție al revistei „Tygodnik Polski” (Săptămânalul Polonez), a colaborat cu „Wiadomości” (Știriile) londoneze. A publicat la editurile londoneze și la Institutul Literar Parizian, a colaborat cu Radioul Europa Liberă.

În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial nemții i-au omorât majoritatea familiei. Wierzyński a trăit o criză psihică care i-a influențat creația. Remediul a fost munca pentru a scrie o carte despre Frédéric Chopin, „Życie Chopina” (Viața lui Chopin). În anii '50 au apărut noi volume de poezii, semnalând un nou capitol în lirica lui Wierzyński. Creatorul exprimă atât tragedia sorții de exilat, lovit de cruzimea vremurilor de după 1945, cât și atitudinea de afirmare stoică a vieții și existenței, precum și durabilitatea legăturii cu limba și pământul polonez.

niesione zostały do kraju i pochowane w alei zasłużonych na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Dzieła poety przetłumaczono na główne języki europejskie, zwłaszcza „Laur olimpijski” i „Życie Chopina” oraz m.in. wybór wierszy w przekładzie angielskim.

Od 2014 r. Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich przyznaje Nagrodę im. Kazimierza Wierzyńskiego za dziennikarstwo sportowe.

În anul 1964 s-a mutat în Europa stabilindu-se mai întâi la Roma, apoi la Londra, unde a murit pe 13 februarie 1969. În anul 1978 rămășițele lui au fost aduse în țară și înmormântate pe Aleea Merituoșilor la Cimitirul Powązki din Varșovia.

Opera poetului a fost tradusă în principalele limbi europene, mai ales „Laur olimpijski” (Laur olimpic) și „Viața lui Chopin”, precum și culegerile de poezii în limba engleză.

Din anul 2004, Asociația Ziariștilor Polonezi acordă Premiul „Kazimierz Wierzyński” pentru jurnalism sportiv.

Barbara Breabăn

KRONIKA BUKOWIŃSKICH POLAKÓW

1897

CRONICA POLONEZILOR BUCOVINENI

MAI

05.01. – Czerniowce: Ukazał się 35. numer 15. rocznika „Gazety Polskiej”, a w nim m.in. artykuły „Nowy święty” i „Rada Państwa” oraz ogłoszenia Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” i Zakładu Zdrojowo-Kąpielowego w Szczawnicy.

05.01. – Czerniowce: Tego dnia „Gazeta Polska” wyszczególniła ofiary w zlr nadesłane w marcu na budowę Domu Polskiego w Czerniowcach. Razem: 24,52 zlr. Z poprzednio wykazanymi: 3299,86 zlr. Do końca marca 1897 r. całkowity fundusz wyrażał się kwotą 3324,36 zlr.

05.01. – Czerniowce, TBPiCP: Postanowieniem wydziału TBPiCP odtąd miano wynajmować duży salon, pokój i kuchnię na restaurację mającą służyć członkom Towarzystwa Bratniej Pomocy i Czytelni Polskiej.

05.01. – Czerniowce, Muzeum Przemysłowe: Planowane uruchomienie dwóch trzymiesięcznych kursów rysunku, jednego dla rzemieślników (darmowy), jednego dla kobiet (płatny).

05.01. – Czerniowce, tutejsza filia Galicyjskiego Banku Hipotecznego: Obchód jubileuszu ćwierćwiecza pracy zawodowej Ferdynanda Mayera, dyrektora tejże filii.

05.02. – Czerniowce, kościół Podwyższenia Krzyża Świętego: Msza dziękczynna w ramach uroczystego obchodu 106. rocznicy uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja z udziałem wszystkich polskich stowarzyszeń ze sztandarami. Chór mieszany „Echo” z współudziałem Zygmuntovej Dworskiej i Fr. Wicentowicza śpiewał m.in. Führera mszę łacińską

MAI

05.01. – Cernăuți: A apărut nr. 35 al anului 15 al „Gazetei Polone”, în care s-au publicat, printre altele, articolele: „Un nou sfânt” și „Consiliul Național”, precum și anunțurile Societății de Gimnastică „Sokół” și ale Centrului de Tratatment balnear din Szczawnica.

05.01. – Cernăuți: „Gazeta Polonă” din acea zi a detaliat donațiile în florini trimise în luna martie pentru construcția Casei Polone din Cernăuți. În total: 24,52 florini. Cu cele afișate anterior: 3299,86 florini. La sfârșitul lunii martie a anului 1897, fondul total se ridica la 3324,36 florini.

05.01. – Cernăuți, APAF și L: Prin decizia consiliului de conducere al APAF și L, un salon mare, o cameră și o bucătărie urmau să fie închiriate pentru a deservi membrii Asociației de Ajutor Frățesc și Societății Polone de Lectură.

05.01. – Cernăuți, Muzeul Industrial: Au fost planificate două cursuri de desen de trei luni, unul pentru meșteșugari (gratuit) și unul pentru femei (cu plată).

05.01. – Cernăuți, sucursala locală a Băncii Ipoteccare din Galiția: A avut loc sărbătorirea jubileului de un sfert de secol de activitate profesională a lui Ferdinand Mayer, director al acestei sucursale.

05.02. – Cernăuți, biserica Înălțării Sfintei Cruci: A avut loc liturghia de mulțumire în cadrul celebrării solemne a celei de-a 106-a aniversări a Constituției din Trei Mai, cu participarea tuturor asociațiilor poloneze care au venit cu stindarde. Corul mixt „Echo”, cu participarea soției lui Zygmunt Dworski și a soției lui Fr. Wicentowicz, a cântat, printre altele, Missa

i „O salutaris”, Schmidta „Tantum ergo”, Nowakowskiego „Ave Maria” (solo sopranowe Dworska), Weissa „Esto mihi” (solo tenorowe Fr. Wicentowicz) – z towarzyszeniem wiolonczeli.

05.02. – Czerniowce, posiadłość TBPiCP: Uroczyste otwarcie kręgielni „Sokoła”.

05.02. – Czerniowce, Czytelnia TBPiCP: Trzeciomajowa akademii, na którą złożyły się: wygłoszony przez L. Koehlera „Prolog” Klemensa Kołakowskiego, amatorskie przedstawienie „Bzy kwitną” Z. Przybylskiego, cztery obrazy z żywych osób („Kucie kos”, „Chłopcy, weźcie te armaty!”, „Obroń sztandaru”, „Apoteoza Kościuszki”).

05.07. – Zaleszczyki: Korespondent podpisany kryptonimem (F. L.) napisał o pożegnaniu Stanisława Promińskiego, radcy sądu obwodowego w Stanisławowie, wielce zasłużonego prezesa tutejszej „Gwiazdy” tudzież o obchodzie jubileuszu trzydziestolecia pracy zawodowej Edwarda Popiela.

05.09. – Czerniowce, Muzeum Przemysłowe: Odczyt prof. Rudolfa Tutscheka o znaczeniu weksla.

05.10. – Czerniowce: Pogrzeb Marii z Tesarzów Terleckiej, wielkiej patriotki i niezwykle czynnej w sekcji dobroczynności TBPiCP. Przeżyła zaledwie 32 lata. Kondukt pogrzebowy prowadził ks. kan. Piotrowski z Sadogóry w asyście tutejszych księży parafialnych.

05.10. – Czerniowce, Teatr Miejski: Bardzo udane przedstawienie komedii „Nikt mnie nie zna” Aleksandra Fredry oraz operetki „Wigilia św. Andrzeja” z piosnkami i muzyką Ottona Mieczysława Żukowskiego.

05.12. – Szubraniec: Przeżywszy lat 67 zmarł Jan Merzowicz, właściciel dóbr ziemskich. Jego pogrzeb odbył się w piątek 14 maja.

05.13. – Czerniowce: Ukazał się 38. numer 15. rocznika „Gazety Polskiej”, a w nim m.in. „Wniosek posła Stefanowicza [w sprawie uprzemysłowienia krajów nierozwiniętych, w tym Bukowiny i Galicji]” oraz ogłoszenia Kazimierza Terleckiego i Domiceli Albrecht.

05.<16. – Debesławce koło Kolomyi: Właściciel dóbr ziemskich założył fabrykę stolarską, mającą wytwarzać kompletne urządzenia sklepowe, apteczne, kościelne i wszelkiego rodzaju meble. Woda Prutu miała zapewniać ruch maszynom.

05.<16. – Seret: Bukowiński rząd krajowy rozwiązał tutejszą radę gminną i na komisarza powołał Kosińskiego, komisarza miejscowego starostwa.

latiną a lui Führer și „O salutaris”, „Tantum ergo” a lui Schmidt, „Ave Maria” a lui Nowakowski (soprană solo Dworska), „Esto mihi” a lui Weiss (tenor solo Fr. Wicentowicz) – acompaniate de violoncel.

05.02. – Cernăuți, proprietatea APAF și L: A avut loc deschiderea oficială a popicăriei Societății de Gimnastică „Sokół”.

05.02. – Cernăuți, Sala de Lectură a APAF și L: A avut loc adunarea festivă cu ocazia zilei de 3 Mai care a constat în: „Prologul” lui Klemens Kołakowski rostit de L. Koehler, o reprezentație de amatori a piesei „Bzy kwitną” (Liliecii înfloresc) a lui Z. Przybylski, patru tablouri vivante ale unor persoane („Kucie kos” – „Ascuțirea coasei”, „Chłopcy, weźcie te armaty!” – „Băieți, luați aceste tunuri!”, „Obroń sztandaru” – „Apărarea stindardului”, „Apoteoza Kościuszki” – „Apoteoza lui Kościuszko”).

05.07. – Zalescechi: Corespondentul, semnat sub criptonimul (F.L.) a scris despre retragerea lui Stanisław Promiński, consilier la Tribunalul Districtual din Ivano-Frankivsk, un președinte foarte distins al Asociației Meșteșugarilor Polonezi „Gwiazda” din localitate, precum și despre sărbătorirea celei de-a 30-a aniversări profesionale a lui Edward Popiel.

05.09. – Cernăuți, Muzeul Industrial: A avut loc o conferință susținută de profesorul Rudolf Tutschek despre semnificația cambiei.

05.10. – Cernăuți: A avut loc înmormântarea Mariei Terlecka, născută Tesarz, o mare patrioată și extrem de activă în cadrul secției de caritate a APAF și L. A trăit doar 32 de ani. Convoiul funerar a fost condus de pr. can. Piotrowski din Sadagura și asistat de preoții din parohiile locale.

05.10. – Cernăuți, Teatrul Orășenesc: A avut loc o reprezentație de mare succes a comediei „Nikt mnie nie zna” („Nimeni nu mă cunoaște”) de Aleksander Fredro și a operetei „Wigilia św. Andrzeja” („Ajunul Zilei Sf. Andrei”) cu cântece și muzică de Otton Mieczysław Żukowski

05.12. – Șubranăuți: Jan Merzowicz, proprietar de terenuri, a murit la vârsta de 67 de ani. Înmormântarea sa a avut loc vineri, 14 mai.

05.13. – Cernăuți: A apărut nr. 38 al anului 15 al „Gazetei Polone”, în care s-au publicat, printre altele „Propunerea deputatului Stefanowicz [privind industrializarea țărilor subdezvoltate, printre care Bucovina și Galiciei]” și anunțuri ale lui Kazimierz Terlecki și ale Domiceli Albrecht.

05.<16. – Debeslavți lângă Colomeea: Un proprietar de terenuri a înființat o fabrică de tâmplărie pentru a realiza echipamente complete pentru magazine,

05.16. – Czerniowce: Ukazał się 39. numer 15. rocznika „Gazety Polskiej”, a w nim m.in. artykuły: „Droga instancji [przykłady antypolskich praktyk urzędników bukowińskich]”, „Ciemnota ludu bukowińskiego”, „Z praktyk pruskich [rzadki przypadek uniewinnienia Polaka dopiero w sądzie trzeciej instancji]”.

05.16. – Karapczów: Poświęcenie kaplicy wzniesionej i wyposażonej na potrzeby trzech obrządków katolickich przez Romana i Emilię z Romaszkanów Krzysztofowiczów przez abp. Izaaka Mikołaja Issakowicza w asyście jego kapelana ks. Manugiewicza.

05.17. – Biała, biuro Zarządu Głównego TSL: Licytacja na budowę szkoły polskiej.

05.17. – Bojan, fabryka nawozów sztucznych: 43 uczniów czerniowieckiej szkoły rolniczej zwiedzało zakłady Jennera i Landaua wytwarzające superfosfat i gorzelnię.

05.20. – Czerniowce: Ukazał się 40. numer 15. rocznika „Gazety Polskiej”, a w nim m.in. artykuły: „Dla rolników”, „Rozczarowanie”, „Rower a zdrowie” dr. M. Goldbauma, „O reformę prasy” oraz ogłoszenia Zakładu Zdrojowo-Kąpielowego i Klimatycznego w Iwoniczu i drukarni E. Kanarskiego.

05.20. – Czerniowce: „Gazeta Polska” przyniosła wiadomość, że Grzegorz Merzowicz z Wierzbowiec ofiarował po 150 złr ochronce Sióstr Felicjanek i Zakładowi Sióstr Rodziny Maryi w Czerniowcach, a 500 złr dał księdzu jako honorarium za udział w pogrzebie, a nie jako dar na kościół. Natomiast wdowa po Artemiuszu Czuntulaku ofiarowała na ręce prezydenta miasta Antoniego Kochanowskiego 200 złr dla ubogich miejskich wyznań chrześcijańskich.

05.20. – Czerniowce: Tego dnia podjęta uchwała wydziału bukowińskiego krajowego Związku Nauczycieli Ludowych powodem omdlenia i złożenia mandatu posła dr. Ebenhocha.

05.21. – Lwów: Zmarł Karol Mikuli, honorowy dyrektor galicyjskiego Towarzystwa Muzycznego i konserwatorium lwowskiego, znakomity pianista i kompozytor, uczeń i przyjaciel Fryderyka Szopena, znakomity komentator jego kompozycji.

05.<23. – Jabłonów – Waszkowce n/Czeremoszem: Ks. Edward Karnecki, proboszcz w Jabłonowie otrzymał probostwo *regiae coll.* w Waszkowcach n/ Czeremoszem.

05.23. – Czerniowce, sala sejmowa: Walne zgromadzenie członków bukowińskiego muzeum kra-

farmacji i biserici, precum i mobilier de toate tipurile. Apa Prutului trebuia să asigure funcționarea utilajelor.

05.<16. – Siret: Guvernul Național al Bucovinei a dizolvat consiliul comunal de aici și în funcția de comisar l-a numit pe Kosiński, până atunci comisar al districtului local.

05.16. – Cernăuți: A apărut nr. 35 al anului 15 al „Gazetei Polone”, în care s-au publicat, printre altele, articolele: „Calea instanței [exemple de practici antipoloneze ale oficialilor bucovineni]”, „Ignoranța poporului bucovinean”, „Din practicile prusace [un caz rar de achitare a unui polonez abia la recurs]”.

05.16. – Karapczów: A avut loc sfințirea capelei ridicate de către Roman și Emilia (născută Romaszkanów) Krzysztofowicz și dotate pentru nevoile celor trei rituri catolice, de către arhiepiscopul Izaak Mikołaj Issakowicz, asistat de capelanul său, pr. Manugiewicz.

05.17. – Bila, biroul Consiliului General al SŞP: A avut loc licitația pentru construcția unei școli poloneze.

05.17. – Boian, fabrica de îngrășăminte artificiale: 43 de elevi de la Școala Agricolă din Cernăuți au vizitat fabrica de superfosfat și distileria lui Jenner și Landau.

05.20. – Cernăuți: A apărut nr. 40 al anului 15 al „Gazetei Polone”, în care s-au publicat, printre altele, articolele: „Pentru agricultori”, „Dezamăgire”, „Bicicleta și sănătatea” de dr. M. Goldbaum, „Pentru reforma presei”, precum și anunțuri ale Centrului de Tratatment balnear și Climatic din Iwonicz și ale tipografiei lui E. Kanarski.

05.20. – Cernăuți: „Gazeta Polonă” a anunțat că Grzegorz Merzowicz din Verbivți a donat câte 150 de florini orfelinatului Surorilor Feliciene și centrului Surorilor Familiei Sfintei Fecioare Maria din Cernăuți, iar 500 de florini i-a dat preotului ca onorariu pentru participarea la înmormântare, și nu ca donație pentru biserică. Pe de altă parte, văduva lui Artemiusz Czuntulak a donat 200 de florini primarului orașului, Antoni Kochanowski, pentru săracii de confesiuni creștine din oraș.

05.20. – Cernăuți: Rezoluția din acea zi a consiliului de conducere al Uniunii Naționale a Profesorilor Popolari din Bucovina a fost motivul leșinului și a demisiei deputatului dr. Ebenhoch.

05.21. – Liov: S-a stins din viață Karol Mikuli, director onorific al Societății de Muzică din Galiția și al Conservatorului din Liov, un distins pianist și compozitor, elev și prieten al lui Frédéric Chopin și un excelent comentator al compozițiilor acestuia.

jowego z odczytem dr. Poleka „O Ormianach na Bukowinie”.

05.26. – Czerniowce: Początek próbnej jazdy tramwaju elektrycznego na odcinku od ogrodu miejskiego do kościoła Podwyższenia Krzyża Świętego.

05.26. – Kraków: Walne zgromadzenie Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń. Dotychczasowy dyrektor administracyjny Henryk Kieszkowski ustąpił ze stanowiska i został mianowany kuratorem Towarzystwa. Na prezesa wybrano Józefa Męcińskiego, a na wiceprezesa W. Gniewosza.

05.27. – Czerniowce – Sadogóra: W ramach przygotowań do stanisławowskiego zlotu czterdziestu czerniowieckich „sokołów” przemaszerowało do Sadogóry, gdzie gościł ich notariusz Kuźniarski, a odwiedzili proboszcza ks. kan. Piotrowskiego, członka-założyciela czerniowieckiego gniazda sokolego i zapoznali się z pracami przy powiększeniu kościoła. Powrotny marsz nie odbył się z powodu bardzo ulewnego deszczu.

05.<30. – Czerniowce: Zawiązało się towarzystwo upiększenia cmentarza chrześcijańskiego, co spotkało się ze zdziwieniem „Gazety Polskiej”, która podobnie jak inne gazety dowiedziała się o zdarzeniu z organu narodowej partii żydowskiej „Buk. Rundschau”.

05.<30. – Zbaraż: Dzięki zabiegom burmistrza, aptekarza Kruha największa ulica miasta miała otrzymać imię Henryka Sienkiewicza.

05.30. – Czerniowce: W rubryce Głosy publiczności „Gazety Polskiej” z tego dnia pojawił się wyraz wdzięczności pięciu uczennic szkoły położnych dla Weroniki Duciewiczowej z Nowej Żuczki, za odzyskanie ich dla katolicyzmu i polskości.

05.30. – Czerniowce, sala sejmowa: Doroczne walne zgromadzenie członków Katolickiego Towarzystwa Dobroczynności. Dotychczasowy zarząd stanowili: Antoni Zachar – prezes, Eugeniusz Malikiewicz – sekretarz, Karol Witkowski – skarbnik, prof. dr Alfred Halban, dr Karol Hiller, A. P. Schulz, Edward Ulrich, Józef Wicentowicz. Skład zarządu uzupełniono wyborem prof. dr. Alfreda Halbana, dr. Hillera, Wicentowicza (ponownie), Kruttera i Franc. Krzyżanowskiego. Ze sprawozdań przedstawionych wynikał bardzo znaczny udział Polaków w pracach towarzystwa. Na przykład Polki stanowiły odrębną sekcję. W roku sprawozdawczym pokaźniejsze ofiary złożyli: abp Morawski – 50 złr, Sejm bukowiński – 100 złr, bukowińska Kasa Oszczędności –

05.<23. – Iabluniv – Văscăuți pe Ceremuș: Pr. Edward Karnecki, paroh la Iabluniv a primit parohia *regiae coll.* din Văscăuți pe Ceremuș.

05.23. – Cernăuți, sala Seimului: A avut loc adunarea generală a membrilor Muzeului Național al Bucovinei cu o conferință susținută de dr. Polek „Despre armenii din Bucovina”.

05.26. – Cernăuți: A început proba tramvaiului electric pe tronsonul de la grădina orașului până la Biserica Înălțării Sfintei Cruci.

05.26. – Cracovia: A avut loc adunarea generală a Societății de Asigurări Mutuale. Directorul administrativ de până atunci Henryk Kieszkowski a demisionat și a fost numit curator al Societății. Józef Męciński a fost ales președinte, iar W. Gniewosz a fost ales vicepreședinte.

05.27. – Cernăuți – Sadogura: În vederea pregătirii festivalului de aur din Ivano-Frankivsk, patruzeci de „șoimi” din Cernăuți au mărșăluit la Sadogura, unde au fost găzduiți de notarul Kuźniarski, l-au vizitat pe parohul, pr. can. Piotrowski, membru fondator al cuibului de șoimi din Cernăuți, și s-au familiarizat cu lucrările de extindere a bisericii. Marșul de întoarcere nu a avut loc din cauza ploii foarte puternice.

05.<30. – Cernăuți: A fost înființată o asociație pentru înfrumusețarea cimitirului creștin, lucru întâmpinat cu surprindere de „Gazeta Polonă”, care, ca și alte ziare, a aflat despre cele întâmplare de la organul partidului național evreiesc „Buk. Rundschau”.

05.<30. – Zbaraż: Datorită eforturilor primarului, farmacistul Kruh, cea mai mare stradă a orașului a fost numită după Henryk Sienkiewicz.

05.30. – Cernăuți: În rubrica Vocile publicului din „Gazeta Polonă” din acea zi, cinci eleve ale școlii de moașe și-au exprimat recunoștința față de Weronika Duciewiczowa din Jucica Nouă, pentru că le-a convins să revină la catolicism și la polonism.

05.30. – Cernăuți, sala Seimului: A avut loc adunarea generală anuală a membrilor Societății Catolice de Caritate. Consiliul de conducere de până acum a fost format din: Antoni Zachar – președinte, Eugeniusz Malikiewicz – secretar, Karol Witkowski – trezorier, prof. dr. Alfred Halban, dr. Karol Hiller, A. P. Schulz, Edward Ulrich, Józef Wicentowicz. Componența consiliului de conducere a fost completată prin alegerea prof. dr. Alfred Halban, dr. Hiller, Wicentowicz (din nou), Krutter și Franc. Krzyżanowski. Din rapoartele prezentate, a rezultat o participare foarte semnificativă a polonezilor la activitatea societății. De exemplu, femeile poloneze au format o secțiune separată. În anul de referință donații mai mari au făcut: arh. Morawski – 50 de florini, Seimul din

500 złr, Ferdynand Richter 25 złr, Emilia Skibińska – 100 złr, Zuzanna Szaykowska – 200 złr, Mikołaj Zajączkowski – furę drzewa, dyrekcja tartaku parowego – materiał budowlany, „znaczniejsze podarki w efektach przesłały panie Katinka Gaina, Maria Kowszewicz, Michalina Strihafka. Sekcja pań zebrała drobnymi datkami kwotę 1055 złr 50 centów. Dr Stockloew i dr Papp udzielali bezinteresownie porady lekarskiej, a p. F. Krzyżanowski, aptekarz, dostarczał wszelkich leków za darmo”.

05.30. – Kołomyja: Tutejszy „Sokół” żegnał swego dotychczasowego naczelnika Kazimierza Haczewskiego, opuszczającego miasto, by podjąć pracę w innym zawodzie.

05.31. – Czerniowce: Na budowę Domu Polskiego w maju nadesłano 26,10 złr, co z wcześniej ubieganymi dało 3338,16 złr. Cały dotąd zgromadzony fundusz wynosił 3364,26 złr.

Jan Bujak – Kraków

Bucovina – 100 de florini, Casa de Economii din Bucovina – 500 de florini, Ferdinand Richter 25 de florini, Emilia Skibińska – 100 de florini, Zuzanna Szaykowska – 200 de florini, Mikołaj Zajączkowski – o căruță de lemne, conducerea fabricii de cherestea cu aburi – material de construcție, „daruri mai semnificative au fost trimise de doamnele Katinka Gaina, Maria Kowszewicz, Michalina Strihafka. Secția de Doamne a adunat cu mici donații suma de 1055 florini și 50 de cenți. Dr. Stockloew și dr. Papp au oferit sfaturi medicale în mod dezinteresat, iar domnul F. Krzyżanowski, farmacist, a furnizat toate medicamentele în mod gratuit”.

05.30. – Colomeea: Societatea de Gimnastică „Sokół” din localitate și-a luat rămas bun de la șeful său de până atunci, Kazimierz Haczewski, care a părăsit orașul pentru a lucra într-un alt domeniu.

05.31. – Cernăuți: Pentru construcția Casei Polone, în luna mai au fost trimiși 26,10 florini, care, împreună cu cele colectate anterior, au însumat 3338,16 florini. Fondul total strâns până în prezent a fost de 3364,26 florini.

Trad. Ștefania-Carmen Zielonka

KALENDARIU ROCNIC 2024 CALENDARUL ANIVERSĂRIILOR

CZERWIEC

3 VI – 100. rocznica urodzin **Marka Sarta** (1924-2010), kompozytora, aranżera, pianisty;

4 VI – 85. rocznica urodzin **Ireneusza Iredyńskiego** (1939-1985), dramaturga, prozaika, poety;

5 VI – 80. rocznica śmierci **Józefa Becka** (1894-1944), pułkownika, polityka, dyplomaty;

7 VI – 30. rocznica śmierci **Tadeusza Siejaka** (1949-1994), prozaika;

8 VI – 25. rocznica śmierci **Zofii Kuratowskiej** (1931-1999), lekarki, specjalistki w zakresie hematologii, polityka i dyplomaty, współzałożycielki Unii Wolności;

10 VI – 110. rocznica urodzin **Henryka Tomaszewskiego** (1914-2005), grafika, twórcy nowoczesnego plakatu polskiego;

11 VI – 70. rocznica urodzin **Władysława Zawistowskiego** (1954), dramaturga, krytyka literackiego i teatralnego, tłumacza, wydawcy;

13 VI – 120. rocznica urodzin **Kiejstuta Bacewicza** (1904-1993), pianisty i kompozytora;

14 VI – 55. rocznica śmierci **Marka Hlasko** (1934-1969), prozaika;

15 VI – 1. rocznica śmierci **Bogdana Urbankowskiego** (1943-2023), poety, dramaturga;

IUNIE

3 VI – 100 de ani de la nașterea lui **Marek Sart** (1924-2010), compozitor, aranjour, pianist;

4 VI – 85 de ani de la nașterea lui **Ireneusz Iredyński** (1939-1985), dramaturg, prozator, poet;

5 VI – 80 de ani de la moartea lui **Józef Beck** (1894-1944), colonel, politician, diplomat;

7 VI – 30 de ani de la moartea lui **Tadeusz Siejak** (1949-1994), prozator;

8 VI – 25 de ani de la moartea **Zofiei Kuratowska** (1931-1999), medic, specialistă în domeniul hematologiei, politician și diplomat, co-fondatoarea „Unii Wolności” (Uniunea Libertății);

10 VI – 110 ani de la nașterea lui **Henryk Tomaszewski** (1914-2005), grafician, creatorul afișului polonez modern;

11 VI – 70 de ani de la nașterea lui **Władysław Zawistowski** (1954), dramaturg, critic literar și teatral, traducător, editor;

13 VI – 120 de ani de la nașterea lui **Kiejstut Bacewicz** (1904-1993), pianist și compozitor;

14 VI – 55 de ani de la moartea lui **Marek Hlasko** (1934-1969), prozator;

15 VI – 1 an de la moartea lui **Bogdan Urbankowski** (1943-2023), poet, dramaturg;

16 VI – 100. rocznica urodzin **Adama Hanuszkiewicza** (1924-2011), reżysera teatralnego;
17 VI – 85. rocznica urodzin **Krzysztofa Zanussiego** (1939), reżysera i scenarzysty filmowego;
18 VI – 75. rocznica urodzin **Lecha Kaczyńskiego** (1949-2010), prezydenta RP, który zginął w katastrofie samolotu rządowego pod Smoleńskiem 10 kwietnia 2010 r.;
20 VI – 70. rocznica urodzin **Jana Wolka** (1954), poety, malarza, autora tekstów piosenek;
21 VI – 90. rocznica urodzin **Jacka Łukasiewicza** (1934-2021), poety, krytyka i historyka literatury;
22 VI – 110. rocznica urodzin **Michała Choromańskiego** (1904-1972), pisarza;
24 VI – 110. rocznica urodzin **Jana Karskiego** (1914-2000), kuriera Polskiego Państwa Podziemnego;
27 VI – 155. rocznica urodzin **Wacława Gąsiorowskiego** (1869-1939), działacza niepodległościowego, powieściopisarza i publicysty;
30 VI – 100. rocznica śmierci **Franciszka Stefczyka** (1861-1924), ekonomisty.

16 VI – 100 de ani de la nașterea lui **Adam Hanuszkiewicz** (1924-2011), regizor de teatru;
17 VI – 85 de ani de la nașterea lui **Krzysztof Zanussi** (1939), regizor și scenarist de film;
18 VI – 75 de ani de la nașterea lui **Lech Kaczyński** (1949-2010), președinte al RP care a murit în catastrofa aviatică de la Smolensk pe 10 aprilie 2010;
20 VI – 70 de ani de la nașterea lui **Jan Wolek** (1954), poet, pictor, autor de texte pentru cântece;
21 VI – 90 de ani de la nașterea lui **Jacek Łukasiewicz** (1934-2021), poet, critic și istoric al literaturii;
22 VI – 110 ani de la nașterea lui **Michał Choromański** (1904-1972), scriitor;
24 VI – 110 ani de la nașterea lui **Jan Karski** (1914-2000), curier al Statului Polonez Clandestin;
27 VI – 155 de ani de la nașterea lui **Wacław Gąsiorowski** (1869-1939), militant pentru independență, scriitor de povești și publicist;
30 VI – 100 de ani de la moartea lui **Franciszek Stefczyk** (1861-1924), economist.

Revista „Polonus” este editată din fonduri de la bugetul de stat prin Secretariatul General al Guvernului – Departamentul pentru Relații Interetnice.

Proiect finasowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2024”.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Proiectul este finanțat din fondurile Cancelariei Președintelui Consiliului de Miniștri al RP în cadrul concursului „Diaspora și Polonezii din Străinătate 2024”.

Publicația prezintă doar opiniile autorilor și nu poate fi identificată cu poziția oficială a Cancelariei Președintelui Consiliului de Miniștri al RP.

Pismo Związku Polaków w Rumunii | Revista Uniunii Polonezilor din România

POLONUS

ISSN 1223-4192

Str. Ion Vodă Viteazul nr 5

720034 Suceava

Tel./fax: +40 230 520355

redactia_polonus@yahoo.com

www.dompolski.ro

DTP | Druk | Tipar

Redaktor naczelny

Redactor-șef

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Kolektyw redakcyjny

Colectivul de redacție

Barbara Breabăn

Iuliana Agneșca Dascălu

Ștefania Carmen Zielonka

